

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ НА БЪЛГАРИЯ

Януари 2017 г.

28 март 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Външен дълг на България (януари 2017 г.).....	3
<i>Динамика на декларираните нови кредити, януари 2017 г.</i>	6
<i>Ревизия на brutния външен дълг за 2015 - 2016 г.</i>	9
Таблицы.....	11
<i>Размер на brutния външен дълг по сектори (сравнителна таблица)</i>	12
<i>Размер на brutния външен дълг по сектори (месечни данни)</i>	14
<i>Матуритетна структура на brutния външен дълг (месечни данни)</i>	15
<i>Размер на brutния външен дълг по инструменти (месечни данни)</i>	16
<i>Структура на краткосрочния и дългосрочен външен дълг по инструменти</i>	17
<i>ДЦК, емитирани на вътрешния пазар, притежавани от нерезиденти</i>	18
<i>Облигации на правителството, емитирани на международните пазари и притежавани от резиденти</i>	18
<i>Размер на brutния външен дълг по кредитори (сравнителна таблица)</i>	19
<i>Валутна структура на brutния външен дълг</i>	20
<i>Нетен поток</i>	21
<i>Получени кредити и депозити по сектори (сравнителна таблица)</i>	22
<i>Получени кредити и депозити по инструменти (сравнителна таблица)</i>	23
<i>Обслужване на brutния външен дълг по сектори (сравнителна таблица)</i>	24
<i>Обслужване на brutния външен дълг по инструменти (сравнителна таблица)</i>	25
<i>Нетен външен дълг</i>	26
<i>Географска структура на външния дълг на Други сектори</i>	27
<i>Отраслова структура на външния дълг на Други сектори</i>	28
<i>Лихвена структура на външния финансов дълг на Други сектори</i>	29
<i>Индикатори на външния сектор (таблица и графики)</i>	30
Методологически бележки по отчитането на brutния външен дълг на България	37
II. Международна инвестиционна позиция на България (септември 2016 г.).....	43
Методологически бележки по съставянето на Международната инвестиционна позиция на България	47
Информация за външния сектор, публикувана на интернет страницата на БНБ	53

Считано от данните за месец февруари 2017 г., БНБ преустановява публикуването на статистическата публикация "Брутен външен дълг на България". Прессъобщението "Брутен външен дълг", сериите от данни за брутния външен дълг (включително за динамиката на декларираните кредити) и методологическите бележки са достъпни на интернет страницата на БНБ в рубрика *Статистика/Външен сектор/ Брутен външен дълг*.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹

Януари 2017 г.

Брутен външен дълг

Брутният външен дълг към края на януари 2017 г. възлиза на 34 447.5 млн. евро, като намалява със 195 млн. евро (0.6%) в сравнение с края на 2016 г. (34 642.5 млн. евро). Като процент от БВП² брутният външен дълг е 70.7% и се понижава с 2.4 процентни пункта спрямо края на 2016 г. (73.1% от БВП). Дългът нараства с 856.9 млн. евро (2.6%) спрямо януари 2016 г. (33 590.6 млн. евро, 70.9% от БВП).

Дългосрочните задължения са 26 633 млн. евро (77.3% от дълга), като намаляват с 22.3 млн. евро (0.1%) спрямо края на 2016 г. (26 655.2 млн. евро, 76.9% от дълга). Като процент от БВП *дългосрочният външен дълг* е 54.7% и намалява с 1.6 процентни пункта спрямо края на 2016 г. (56.3% от БВП). Дългосрочният дълг се повишава с 899.8 млн. евро (3.5%) спрямо януари 2016 г. (25 733.2 млн. евро, 54.3% от БВП).

Краткосрочният дълг възлиза на 7814.5 млн. евро (22.7% от дълга), като намалява със 172.7 млн. евро (2.2%) спрямо края на 2016 г. (7987.2 млн. евро, 23.1% от дълга). Като процент от БВП *краткосрочният външен дълг* е 16% и намалява с 0.8 процентни пункта спрямо края на 2016 г. (16.9% от БВП). Краткосрочният външен дълг намалява с 42.9 млн. евро (0.5%) спрямо януари 2016 г. (7857.4 млн. евро, 16.6% от БВП).

Дългът на сектор *Държавно управление* възлиза на 6738.9 млн. евро (13.8% от БВП), като намалява с 43.6 млн. евро (0.6%) спрямо края на 2016 г. (6782.5 млн. евро, 14.3% от БВП)³. Външните задължения на сектора се повишават с 1255.6 млн. евро (22.9%) спрямо януари 2016 г. (5483.3 млн. евро, 11.6% от БВП), в резултат основно на придобитите от нерезиденти ценни книжа от емитираните през март 2016 г. от България облигации на международните капиталови пазари, на обща стойност 1057.8 млн. евро.

Дългът на сектор *Банки* възлиза на 3897.2 млн. евро (8% от БВП), като се понижава с 265.7 млн. евро (6.4%) спрямо края на 2016 г. (4162.9 млн. евро, 8.8% от БВП). В края на януари 2017 г. **депозитите на нерезиденти в местни банки** възлизат на 2682.6 млн. евро, като намаляват спрямо края на 2016 г. с 211.4 млн. евро (7.3%). Външните задължения на сектор *Банки* намаляват със 170.5 млн. евро (4.2%) спрямо януари 2016 г. (4067.7 млн. евро, 8.6% от БВП).

Дългът на *Други сектори*⁴ е 11 282 млн. евро (23.2% от БВП), като нараства със 78.7 млн. евро (0.7%) спрямо края на 2016 г. (11 203.3 млн. евро, 23.7% от БВП). Дългът на сектора намалява със 154.2 млн. евро (1.3%) спрямо януари 2016 г. (11 436.1 млн. евро, 24.1% от БВП).

Към декември 2016 г. 74.4% (6162.1 млн. евро) от размера на заемите на *Други сектори* представляват задължения на фирми с пряко чуждестранно участие и държавно-гарантирани заеми. Делът им се понижава с 0.04 процентни пункта спрямо края на 2015 г. (74.4%, 6860.8 млн. евро).

¹ Анализът е изготвен на базата на таблиците на брутния външен дълг по сектори. Предварителни данни. Данните за януари 2015 г. – декември 2016 г. са ревизирани. Съгласно методологическите бележки, с отчета за февруари 2017 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари 2017 г.

² При БВП в размер на 48 704 млн. евро за 2017 г. (прогноза на БНБ) и 47 363.3 млн. евро за 2016 г. (данни на НСИ от 07.03.2017 г.).

³ При спазване на резидентния принцип.

⁴ Поради тримесечната отчетност на фирмите, данните подлежат на ревизия.

Вътрешнофирменото кредитиране⁴ нараства с 35.7 млн. евро (0.3%) спрямо края на 2016 г. (12 493.7 млн. евро, 26.4% от БВП) и към януари 2017 г. възлиза на 12 529.4 млн. евро (25.7% от БВП). Вътрешнофирменото кредитиране намалява със 74 млн. евро (0.6%) спрямо януари 2016 г. (12 603.4 млн. евро, 26.6% от БВП).

Получени кредити и депозити⁵

През януари 2017 г. **получените кредити и депозити** от нерезиденти възлизат на 203.6 млн. евро (0.4% от БВП) при 154.1 млн. евро (0.3% от БВП) за януари 2016 г.

От тях **сектор Държавно управление** е получил 12.8 млн. евро (6.3% от общо полученото финансиране от нерезиденти, 0.03% от БВП), което е със 7.7 млн. евро повече в сравнение с януари 2016 г. (5.1 млн. евро, 0.01% от БВП)³.

Банките са получили кредити и депозити от нерезиденти на стойност 74.1 млн. евро (36.4% от общия размер, 0.2% от БВП), което е с 66.5 млн. евро повече спрямо януари 2016 г. (7.7 млн. евро, 0.02% от БВП).

Други сектори⁴ са получили финансиране в размер на 48.8 млн. евро (24% от общия размер, 0.1% от БВП) или с 14.4 млн. евро (41.8%) повече спрямо януари 2016 г. (34.4 млн. евро, 0.1% от БВП).

Полученото **вътрешнофирмено кредитиране** възлиза на 67.8 млн. евро (33.3% от общия размер, 0.1% от БВП), като е с 39.1 млн. евро (36.6%) по-малко спрямо януари 2016 г. (107 млн. евро, 0.2% от БВП)⁴.

През януари 2017 г. са **декларирани сделки по предоставяне на финансови кредити от нерезиденти**⁶ в размер на 262.8 млн. евро (267 кредита), което представлява намаление на размера със 70.7 млн. евро в сравнение с януари 2016 г. (333.5 млн. евро, 287 кредита). От декларираните нови кредити 190 са вътрешнофирмени, а 77 са други кредити. В сравнение с януари 2016 г. размерът на декларираните нови вътрешнофирмени кредити се повишава с 2 млн. евро (1%), като достига 203.9 млн. евро, а размерът на други кредити намалява със 72.7 млн. евро до 58.9 млн. евро.

Обслужване на brutния външен дълг⁷

По обслужването на brutния външен дълг през януари 2017 г. са извършени плащания в размер на 299.2 млн. евро (0.6% от БВП) при 367.1 млн. евро (0.8% от БВП) за януари 2016 г.

По обслужването на външния дълг на **сектор Държавно управление** са извършени плащания в размер на 64.8 млн. евро (0.1% от БВП) при 98.4 млн. евро (0.2% от БВП) за януари 2016 г.

За януари 2017 г. **банките** са извършили плащания в размер на 155.3 млн. евро (0.3% от БВП) при 12 млн. евро (0.03% от БВП) за януари 2016 г.

По обслужването на външния дълг на **Други сектори** са извършени плащания в размер на 21.3 млн. евро (0.04% от БВП) при 131 млн. евро (0.3% от БВП) за януари 2016 г.⁴

Плащанията по обслужването на **вътрешнофирменото кредитиране** възлизат на 57.8 млн. евро (0.1% от БВП) при 125.6 млн. евро (0.3% от БВП) за януари 2016 г.⁴

⁵ Без получени револвиращи и търговски кредити.

⁶ Моментът на деклариране на кредита не съпада непременно с момента на усвояването му.

⁷ Без плащанията по револвиращи и търговски кредити.

Нетен поток⁸

Общият нетен поток за януари 2017 г. е отрицателен, в размер на 73.6 млн. евро (0.2% от БВП) при отрицателен поток в размер на 191.8 млн. евро (0.4% от БВП) за януари 2016 г.

Нетният поток на **сектор Държавно управление** е отрицателен и възлиза на 51.4 млн. евро (0.1% от БВП), при отрицателен нетен поток от 90.7 млн. евро (0.2% от БВП) за януари 2016 г.

Сектор Банки има отрицателен нетен поток в размер на 68.9 млн. евро (0.1% от БВП), при отрицателен поток от 4 млн. евро (0.01% от БВП) за януари 2016 г.

Други сектори отчитат положителен нетен поток в размер на 31 млн. евро (0.06% от БВП), при отрицателен поток, възлизащ на 81.8 млн. евро (0.2% от БВП) за януари 2016 г.⁴

Нетният поток по **статията Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране** е положителен в размер на 15.6 млн. евро (0.03% от БВП), при отрицателен нетен поток от 15.4 млн. евро (0.03% от БВП) за януари 2016 г.⁴

Нетен външен дълг⁹

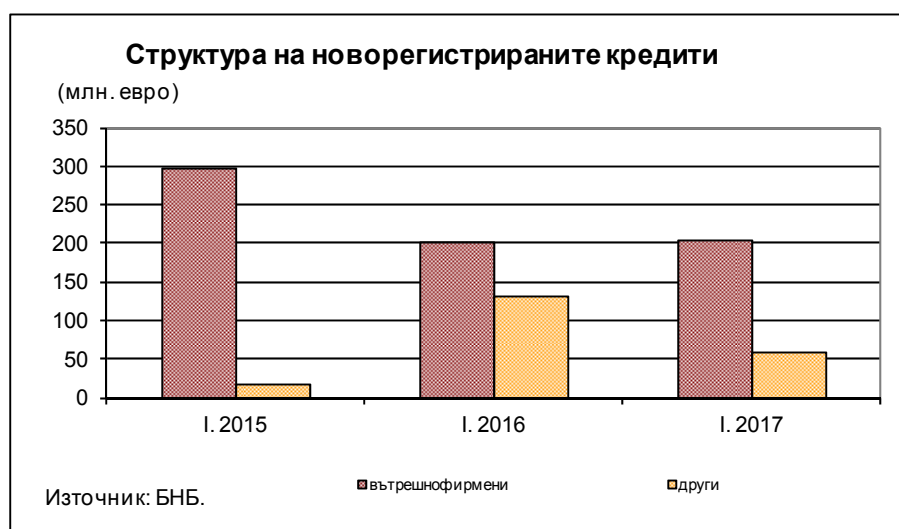
В края на януари 2017 г. **нетният външен дълг** се понижава с 38.9 млн. евро (1.5%) спрямо края на 2016 г. (2521.9 млн. евро) и възлиза на 2482.9 млн. евро. Понижението се дължи на по-голямото намаление на *брутния външен дълг* (със 195 млн. евро, 0.6%) в сравнение с намалението на *брутните външни активи* (със 156 млн. евро, 0.5%). В края на януари 2017 г. *брутните външни активи* възлизат на 31 964.5 млн. евро, при 32 120.6 млн. евро в края на 2016 г. Като процент от БВП *нетният външен дълг* възлиза на 5.3% в края на януари 2017 г. при 5.4% в края на 2016 г.

⁸ Съгласно *Ръководство по статистика на външния дълг*, МВФ (2003), стр.262, нетният поток е разликата между общия размер на получените кредити и общата сума на изплатените главници за отчетния период (без да се включват револвиращите и търговските кредити).

⁹ Нетният външен дълг е изчислен като разликата между размера на брутния външен дълг и размера на брутните външни активи. Брутните външни активи включват резервните активи на БНБ, активите на банките в чужбина и депозитите на нефинансовия сектор в чужбина.

Динамика на декларираните кредити, Януари 2017 г.

През януари 2017 г. са декларирани сделки по предоставяне на финансови кредити от нерезиденти¹ в размер на 262.8 млн. евро (267 кредита), което представлява намаление на размера със 70.7 млн. евро в сравнение със същия период на 2016 г. (333.5 млн. евро, 287 кредита). От декларираните нови кредити 190 са *вътрешнофирмени*, а 77 са *други кредити*. В сравнение с януари 2016 г. размерът на декларираните нови *вътрешнофирмени кредити* се увеличава с 2.0 млн. евро (1.0%), като достига 203.9 млн. евро, а размерът на *други кредити* намалява със 72.7 млн. евро и възлиза на 58.9 млн. евро.



• Валутна структура

През януари 2017 г. най-голям относителен дял имат кредитите в евро – 89.6% от общия размер на декларираните кредити, при 83.5% за същия период на 2016 г. (таблица 1). Делът на кредитите в щатски долари възлиза на 10.4%, при 16.5% за януари 2016 г.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА

Таблица 1

	Вътрешнофирмени кредити				Други кредити				Общо			
	в щ. д.	в евро	в др. валути	общо	в щ. д.	в евро	в др. валути	общо	в щ. д.	в евро	в др. валути	общо
I. 2016 г.	4.8%	55.7%	0.0%	60.5%	11.7%	27.8%	0.0%	39.5%	16.5%	83.5%	0.0%	100.0%
I. 2017 г.	2.2%	75.4%	0.0%	77.6%	8.2%	14.2%	0.0%	22.4%	10.4%	89.6%	0.1%	100.0%

¹ Декларирани от местни лица нови кредити. Моментът на деклариране на кредита не съвпада непременно с момента на усвояването му. Отчетите за движенията по декларираните финансови заеми за първо тримесечие на 2017 г. следва да бъдат подадени в БНБ в периода от 1 до 20 април 2017 г.

- **Лихвена структура**

По отношение лихвената структура на новите кредити (таблица 2), през януари 2017 г. делът на кредитите, договорени при фиксиран лихвен процент, е 33%, а на кредитите, договорени при плаващ лихвен процент – 38.9%. През януари 2016 г. 47.7% от декларираните нови кредити са с фиксиран процент, а 38.6% - с плаващ лихвен процент.

ЛИХВЕНА СТРУКТУРА

Таблица 2

	I. 2016 г.*			I. 2017 г.*		
	дългоср. кредити	краткоср. кредити	общо	дългоср. кредити	краткоср. кредити	общо
Фиксиран лихвен процент	19.0%	28.7%	47.7%	25.9%	7.1%	33.0%
Плаващ лихвен процент	27.3%	11.3%	38.6%	11.6%	27.3%	38.9%
Друг вид лихвен процент**	0.8%	2.1%	2.8%	1.9%	7.1%	9.0%
Безлихвени	2.2%	8.6%	10.8%	12.7%	6.3%	19.0%
ОБЩО	49.3%	50.7%	100.0%	52.2%	47.8%	100.0%

*Източник: БНБ (Регистър на негарантирания външен дълг) – по данни от декларациите за кредитите. Процентният дял е изчислен към общо декларираните нови кредити.

**Обхваща видове схеми на лихвени плащания, при които се използва повече от една ставка на лихвения процент или при които в момента на декларирането на кредита лихвеният процент не може да бъде определен от длъжника.

За януари 2017 г. среднопретегленият лихвен процент по декларираните нови кредити в евро е 1.5% и намалява с 0.8 п.п. спрямо този за същия период на 2016 г. При *вътрешнофирмените кредити* (в евро) лихвеното равнище намалява с 0.5 процентни пункта до 1.2%, а при *други кредити* (в евро) то намалява с 0.3 п.п. спрямо същия период на миналата година (3.4%), като достига 3.1%.

ЛИХВЕНИ РАВНИЩА²

Таблица 3

	Вътрешнофирмени кредити		Други кредити		Общо	
	в щ. д.	в евро	в щ. д.	в евро	в щ. д.	в евро
X. 2015	3.6%	1.8%	6.0%	2.0%	4.2%	0.2%
XI. 2015	1.5%	1.6%	3.0%	3.0%	2.9%	0.3%
XII. 2015	3.3%	1.7%	2.0%	1.8%	2.9%	0.2%
I. 2016 г.	0.2%	1.7%	2.8%	3.4%	2.0%	2.3%
X. 2016	4.4%	1.3%	2.6%	2.1%	3.9%	1.8%
XI. 2016	1.5%	1.3%	1.5%	2.0%	1.5%	1.7%
XII. 2016	0.7%	0.2%	0.5%	2.9%	0.6%	0.3%
I. 2017 г.	2.7%	1.2%	0.1%	3.1%	0.7%	1.5%

² Лихвените проценти са среднопретеглени съответно с обемите по новодекларираните кредити през отчетния период.

За януари 2017 г. среднопретеглените лихвени проценти по новорегистрираните дългосрочни кредити от чужбина в щатски долари са с 3.6 процентни пункта по-ниски, а в евро – с 3.2 процентни пункта по-ниски от среднопретеглените лихвени проценти по дългосрочни кредити в щатски долари (6.5%) и в евро (5.3%), предоставени от местните търговски банки на предприятията³. За същия период на 2016 г. лихвените проценти в чужбина за дългосрочни кредити в щатски долари са с 1.9 процентни пункта по-ниски, а в евро – с 5.2 процентни пункта по-ниски от тези в страната.

- **Среднопретеглен матуритет**

Матуритетът на декларираните нови кредити през януари 2017 г. е 1 година, при 2 години и 4 месеца за същия период на 2016 г. Среднопретегленият матуритет на *вътрешнофирмените кредити* възлиза на 5 месеца за януари 2017 г., при 2 години и 5 месеца за същия период на 2016 г., а на *други кредити* достига до 1 година и 1 месец за отчетния период, при 2 години и 2 месеца за януари 2016 г. (таблица 4).

СРЕДНОПРЕТЕГЛЕН МАТУРИТЕТ

Таблица 4

	I. 2016 г.	I. 2017 г.
Вътрешнофирмени кредити	2 г., 5 м.	5 м.
Други кредити	2 г., 2 м.	1 г., 1 м.
Общо	2 г., 4 м.	1 г.

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА ДЪЛГОСРОЧНИТЕ И КРАТКОСРОЧНИТЕ КРЕДИТИ

За януари 2017 г. относителният дял на декларираните краткосрочни кредити достига 47.8% от общия размер на новите кредити (таблица 5), при 50.7% за същия период на 2016 г.

Таблица 5

	I. 2016 г.			I. 2017 г.		
	дългоср. кредити	краткоср. кредити	общо	дългоср. кредити	краткоср. кредити	общо
Вътрешнофирмени кредити	40.7%	59.3%	100.0%	51.6%	48.4%	100.0%
Други кредити	62.5%	37.5%	100.0%	54.2%	45.8%	100.0%
Общо	49.3%	50.7%	100.0%	52.2%	47.8%	100.0%

³ Източник на данните за лихвените проценти по нови дългосрочни кредити, отпуснати от местни банки на предприятията, е изданието „Лихвена статистика“ на БНБ за януари 2017 г., публикувано на 27.02.2017 г.

Ревизия на данните за brutния външен дълг за 2015 г. – 2016 г.

В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), в началото на всяка календарна година БНБ извършва обичайна ревизия на предварителните данни за размера на brutния външен дълг за последните до три години.

С данните за януари 2017 г. БНБ публикува ревизия на данните за brutния външен дълг за периода януари 2015 г. – декември 2016 г.

Ревизиите се дължат основно на допълнително постъпила информация за финансовите и търговски заеми на предприятията.

Ревизия на данните за brutния външен дълг за 2015 г. - 2016 г.

(млн. евро)

Брутен външен дълг по институционални сектори	XII. 2015			XII. 2016		
	Предварителни данни	Ревизирани данни	Ревизия	Предварителни данни	Ревизирани данни	Ревизия
I. Държавно управление	5 580.1	5 578.6	-1.5	6 769.7	6 782.5	12.9
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки	4 126.4	4 081.4	-45.0	4 162.9	4 162.9	0.0
IV. Други сектори	11 731.7	11 672.8	-58.9	11 254.3	11 203.3	-51.0
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	12 650.3	12 614.6	-35.8	12 540.7	12 493.7	-47.0
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	34 088.5	33 947.3	-141.2	34 727.6	34 642.5	-85.1

Брутният външен дълг към края на 2016 г. е ревизиран в посока намаление с 85.1 млн. евро (0.2% от БВП) до 34 642.5 млн. евро (73.1% от БВП). Ревизията се дължи на намалението на задълженията на *Други сектори* (с 51 млн. евро), както и на *вътрешнофирменото кредитиране* (с 47 млн. евро). Задълженията на сектор *Държавно управление* се увеличават с 12.9 млн. евро.

Брутният външен дълг към края на 2015 г. е ревизиран в посока намаление със 141.2 млн. евро (0.3% от БВП) до 33 947.3 млн. евро (75% от БВП). Ревизията се дължи на по-малкия размер на задълженията на *Други сектори* (с 58.9 млн. евро), на сектор *Банки* (с 45 млн. евро) и на *вътрешнофирменото кредитиране* (с 35.8 млн. евро).

ПРИЛОЖЕНИЯ

(В МИЛИОНИ ЕВРО)

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	I. 2016		XII. 2016		I. 2017		I. 17/ XII. 16		I. 17/ I. 16	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%
I. Държавно управление²	5483.3	11.6	6782.5	14.3	6738.9	13.8	-43.6	-0.6	1255.6	22.9
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	5483.3	11.6	6782.5	14.3	6738.9	13.8	-43.6	-0.6	1255.6	22.9
Облигации, притежавани от нерезиденти 3	2957.2	6.2	3897.5	8.2	3852.3	7.9	-45.2	-1.2	895.1	30.3
Заеми	2526.1	5.3	2885.1	6.1	2886.6	5.9	1.5	0.1	360.5	14.3
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
III. Банки 4	4067.7	8.6	4162.9	8.8	3897.2	8.0	-265.7	-6.4	-170.5	-4.2
Краткосрочни	3118.5	6.6	3355.4	7.1	3138.5	6.4	-216.9	-6.5	20.0	0.6
Заеми	361.0	0.8	280.6	0.6	289.9	0.6	9.2	3.3	-71.1	-19.7
Депозити	2660.7	5.6	2894.0	6.1	2682.6	5.5	-211.4	-7.3	21.9	0.8
Други задължения	96.8	0.2	180.8	0.4	166.0	0.3	-14.7	-8.2	69.2	71.4
Дългосрочни	949.3	2.0	807.5	1.7	758.7	1.6	-48.8	-6.0	-190.5	-20.1
Облигации	120.1	0.3	120.1	0.3	120.1	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	829.2	1.8	687.5	1.5	638.7	1.3	-48.8	-7.1	-190.5	-23.0
IV. Други сектори 5	11436.1	24.1	11203.3	23.7	11282.0	23.2	78.7	0.7	-154.2	-1.3
Краткосрочни	4738.9	10.0	4631.8	9.8	4676.0	9.6	44.2	1.0	-62.8	-1.3
Облигации	0.0	0.0	2.5	0.0	21.3	0.0	18.8	751.4	21.3	100.0
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
Заеми	3439.6	7.3	3330.0	7.0	3355.5	6.9	25.5	0.8	-84.1	-2.4
Търговски кредити	1299.3	2.7	1299.3	2.7	1299.3	2.7	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	6697.2	14.1	6571.5	13.9	6605.9	13.6	34.4	0.5	-97.3	-1.4
Облигации	1118.0	2.4	1620.4	3.4	1636.1	3.4	15.6	1.0	518.1	46.3
Заеми	5579.2	11.8	4951.0	10.5	4969.9	10.2	18.8	0.4	-609.4	-10.9
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	12603.4	26.6	12493.7	26.4	12529.4	25.7	35.7	0.3	-74.0	-0.6
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	33590.6	70.9	34642.5	73.1	34447.5	70.7	-195.0	-0.6	856.9	2.6

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	I. 2016		XII. 2016		I. 2017		I. 17/ XII. 16		I. 17/ I. 16	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%
Дългосрочен външен дълг 6	25733.2	54.3	26655.2	56.3	26633.0	54.7	-22.3	-0.1	899.8	3.5
Краткосрочен външен дълг	7857.4	16.6	7987.2	16.9	7814.5	16.0	-172.7	-2.2	-42.9	-0.5
Външен дълг на публичния сектор	5898.9	12.5	7257.7	15.3	7211.5	14.8	-46.3	-0.6	1312.6	22.3
Външен дълг на частния сектор	27691.6	58.5	27384.7	57.8	27236.0	55.9	-148.7	-0.5	-455.6	-1.6
Революиращи кредити 7	3164.3	6.7	3393.0	7.2	3391.5	7.0	-1.5	0.0	227.2	7.2
Търговски кредити 7	2510.9	5.3	2510.9	5.3	2510.9	5.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми, платими при поискване 7	7056.2	14.9	6860.8	14.5	6856.0	14.1	-4.8	-0.1	-200.2	-2.8
вкл. вътрешнофирмени заеми	4774.0	10.1	4810.0	10.2	4804.7	9.9	-5.3	-0.1	30.7	0.6
вкл. заеми на банки	118.9	0.3	109.9	0.2	109.7	0.2	-0.2	-0.2	-9.2	-7.7
Заеми без краен срок по договор 8	1067.1	2.3	1023.2	2.2	1020.1	2.1	-3.1	-0.3	-47.0	-4.4
вкл. вътрешнофирмени заеми	448.0	0.9	478.7	1.0	478.9	1.0	0.2	0.0	30.8	6.9
вкл. заеми на банки	66.0	0.1	46.3	0.1	47.3	0.1	1.0	2.1	-18.7	-28.3
Разпределени СПТ 9	772.3	1.6	779.1	1.6	771.8	1.6	-7.3	-0.9	-0.5	-0.1

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2016 г. са ревизирани. С отчета за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.

Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Министерство на финансите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг - предварителни данни за януари 2017 г. към 17 февруари 2017 г.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Включват се държавните ценни книжа, емитирани от правителството на международните пазари и в България и притежавани от нерезиденти.

⁴ По данни от банките.

⁵ Включват се държавногарантираните кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми.

Данните обхващат кредитите, депозитите в БНБ и за които тя е получила информация.

⁶ Задълженията по преки инвестиции се включват в размера на дългосрочния външен дълг в съответствие с т.3.14 и 7.5 на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003).

⁷ Данните се включват в размера на *брутния външен дълг*.

⁸ Съгласно *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*External Debt Statistics, Guide for Compilers and Users, IMF 2003*) пар. 69, заеми без определен срок по договор се считат за дългосрочни.

⁹ В съответствие с петото издание на "Ръководство по платежен баланс", МВФ, 1993, размерът на разпределените през м. август и м. септември 2009 г. СПТ се отразяват само в резервните активи.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	XII. 2006	XII. 2007	XII. 2008	XII. 2009	XII. 2010	XII. 2011	XII. 2012	XII. 2013	XII. 2014	XII. 2015	I. 2016	III. 2016	VI. 2016	IX. 2016	XII. 2016	I. 2017
I. Държавно управление²	3702.2	3099.6	2524.3	2827.9	2873.0	2788.4	3580.0	3412.0	6026.5	5678.6	5483.3	6706.1	6584.3	6487.9	6782.5	6738.9
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	3702.2	3099.6	2524.3	2827.9	2873.0	2788.4	3580.0	3412.0	6026.5	5678.6	5483.3	6706.1	6584.3	6487.9	6782.5	6738.9
Облигации ³	1604.6	1247.3	966.9	1021.8	1003.6	798.4	1336.6	967.3	2869.4	3042.4	2957.2	4212.1	4146.6	4046.0	3897.5	3852.3
Земни	2097.7	1852.3	1558.4	1806.1	1869.4	1989.1	2243.3	2444.6	2473.1	2536.1	2526.1	2494.0	2438.8	2442.9	2885.1	2866.6
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки⁴	3549.0	5770.8	9072.9	8378.8	6861.8	5648.7	6544.5	5851.3	5467.2	4081.4	4067.9	3754.4	3778.0	3672.7	4162.9	3897.2
Краткосрочни	2677.1	4327.9	6783.7	6218.4	5227.7	4065.4	4813.1	4305.9	4277.4	3066.6	3178.5	2771.9	2887.6	2939.6	3732.6	3738.5
Земни	601.2	284.5	702.9	802.0	403.6	372.2	1131.5	1427.1	1557.2	314.5	361.0	251.3	257.7	241.9	280.6	289.9
Депозити	1900.1	3919.9	5974.6	5384.8	4762.5	3652.1	3599.1	2806.8	2636.0	2620.0	2660.7	2404.5	2464.6	2517.1	2894.0	2662.6
Други задължения	115.9	123.5	108.2	31.6	61.6	41.1	82.6	72.0	84.2	90.1	96.8	116.1	165.3	180.6	180.8	166.0
Дългосрочни	931.9	1442.8	2289.2	2160.4	1634.1	1583.3	1731.4	1545.4	1189.9	1014.8	949.3	982.5	890.5	733.1	807.5	756.7
Облигации	141.6	132.5	44.2	39.9	38.8	47.3	73.0	120.1	120.1	120.1	120.1	120.1	120.1	120.1	120.1	120.1
Земни	790.3	1310.4	2245.0	2120.5	1595.3	1536.0	1658.4	1424.3	1069.8	894.8	829.2	862.5	770.4	613.0	687.5	638.7
IV. Други сектори⁵	7177.0	9394.8	12070.1	12048.4	12350.5	12331.4	11960.7	12239.3	11973.5	11672.8	11436.1	11233.6	11481.5	11387.0	11203.3	11282.0
Краткосрочни	3540.1	5056.1	6138.7	5970.0	5970.2	6048.7	5544.1	5252.5	4701.5	4788.7	4738.9	4763.8	4698.5	4708.9	4631.8	4676.0
Облигации	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Инструменти на паричния пазар	179.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Земни	1924.1	3470.1	4382.4	4295.4	4617.8	4605.6	4150.0	3715.1	3402.2	3489.4	3439.6	3464.5	3391.7	3390.5	3330.0	3355.5
Търговски кредити	1437.0	1586.0	1756.3	1614.6	1352.4	1443.1	1394.0	1537.4	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	3637.0	4338.8	5931.4	6138.4	6380.3	6282.7	6417.6	6986.8	7272.0	6884.1	6692.7	6459.9	6783.0	6678.1	6571.5	6605.9
Облигации	311.7	308.6	289.8	221.3	200.7	140.5	141.1	993.2	1025.7	1158.1	1118.0	1122.7	1102.7	1548.9	1620.4	1636.1
Земни	3325.3	4030.1	5641.6	5917.0	6179.6	6142.2	6275.6	5993.6	6246.3	5726.0	5579.2	5337.2	5680.3	5129.2	4951.0	4969.9
V. Преприемени кредити	6262.6	10751.6	13578.2	14561.3	14940.9	15528.4	15628.3	15433.1	15871.2	12614.6	12603.4	12627.6	12767.5	12528.3	12493.7	12529.4
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (ИЗНЧ+ИУ)	20690.9	29016.8	37246.5	37816.4	37026.3	36294.9	37713.6	36893.6	39338.5	33947.3	33590.6	34311.7	34611.4	34075.9	34642.5	34447.5

Допълнителни показатели

Дългосрочен външен дълг ⁶	14533.7	19632.8	24324.1	25688.0	25828.3	26180.8	27356.4	27377.3	29375.7	26092.0	25733.2	26776.1	27025.3	26427.4	26655.2	26633.0
Краткосрочен външен дълг	6157.2	9384.0	12922.4	12128.5	11197.9	10114.1	10357.1	9558.4	9962.8	7855.2	7857.4	7535.6	7686.0	7648.5	7987.2	7814.5
Външен дълг на публичния сектор	4547.3	4092.3	3935.9	4208.3	4326.9	4205.0	4578.9	4062.2	6552.1	5999.9	5898.9	7100.3	7477.4	6842.7	7257.7	7211.5
вкл. държавногарантиран дълг ⁸	550.8	546.7	634.0	611.8	635.4	605.9	297.8	297.8	236.2	192.8	190.0	178.3	177.6	158.7	149.5	147.7
Външен дълг на частния сектор	16143.6	24924.5	33310.6	33608.2	32699.4	32089.8	33134.6	32873.4	32786.4	27947.3	27691.6	27211.4	27133.9	27233.3	27384.7	27236.0
Революиращи кредити ⁷	886.3	2090.1	3892.1	4144.0	3954.9	4015.0	4083.1	3809.0	3303.6	3175.3	3164.3	3154.5	3315.5	3275.3	3393.0	3391.5
Търговски кредити ⁷	2048.1	2450.7	2816.3	2423.1	2413.9	2922.1	2858.1	2763.4	2510.9	2510.9	2510.9	2510.9	2510.9	2510.9	2510.9	2510.9
Земни, платими при поискване ⁷	4059.9	6902.2	8877.0	9024.8	9276.0	8853.7	8117.9	7780.6	8242.2	7094.0	7056.2	7021.0	6938.4	6865.4	6860.8	6856.0
вкл. вътрешнофирмени заеми	2203.2	3930.7	5319.6	5706.0	5866.5	5544.6	5274.6	5050.7	5931.6	4851.4	4774.0	4832.3	4861.0	4814.9	4810.0	4804.7
вкл. заеми на банки	274.3	172.1	242.0	187.8	181.2	174.8	164.0	179.0	142.4	117.7	118.9	113.2	111.7	109.9	109.9	109.7
Разпределени СТП ⁹			664.8	708.4	724.8	724.8	712.2	682.5	727.6	775.4	772.3	755.9	769.7	764.0	779.1	771.8

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изчисленията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежен баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2016 г. са ревизираны. С отчета за февруари 2017 г. предстои реализация на данните за януари 2016 г.

² Ревизионността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

³ Източник: Министерството на Финансите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг - предварителни данни за януари 2017 г. към 17 февруари 2016 г.

⁴ Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

⁵ Включват се държавните ценни книжа, емитирани от правителството на международните пазари и в България и притежавани от нерезиденти.

⁶ По данни от Банките.

⁷ Включват се държавногарантираните кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми.

⁸ Данните обхващат кредитите, депозитите, депозитите в БНБ и за които тя е получила информация.

⁹ Задълженията по преки инвеститории се включват в размера на дългосрочния външен дълг в съответствие с т. 3.14 и 7.5 на Ръководството по статистиката

на външния дълг, 2009 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003).

¹⁰ Данните се включват в размера на брутния външен дълг.

¹¹ Към момента публичногарантираният дълг обхваща само държавногарантирания дълг.

¹² В съответствие с летното издание на "Ръководство по платежен баланс", МВФ, 1993, размерът на разпределението през м. август и м. септември 2009 г. СТП се отразява само в резервните активи.

МАТУРИТЕТНА СТРУКТУРА НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ¹

	(млн. евро)																
	XII, 2006	XII, 2007	XII, 2008	XII, 2009	XII, 2010	XII, 2011	XII, 2012	XII, 2013	XII, 2014	XII, 2015	I, 2016	III, 2016	VI, 2016	XII, 2016	I, 2017	I, 2017 – XII, 2016	%
Дългосрочен външен дълг	8271.1	8881.2	10745.9	11126.7	10887.5	10654.4	11728.1	11944.2	13504.4	13477.5	13129.8	14148.4	14257.8	14161.6	14103.6	-68.0	-0.4
Държавно управление ²	3702.2	3099.6	2525.3	2827.9	2873.0	2788.4	3580.0	3412.0	5042.5	5578.6	5483.3	6706.1	6584.3	6782.5	6738.9	-43.6	-0.6
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Банки ³	931.9	1442.8	2289.2	2160.4	1634.1	1583.3	1731.4	1545.4	1189.9	1014.8	949.3	982.5	890.5	807.5	758.7	-48.8	-6.0
Други сектори ⁴	3637.0	4338.8	5931.4	6138.4	6380.3	6282.7	6416.7	6986.8	7272.0	6884.1	6697.2	6459.9	6783.0	6571.5	6605.9	34.4	0.5
Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране⁵	6262.6	10751.6	13578.2	14561.3	14940.9	15526.4	15628.3	15433.1	15871.2	12614.6	12603.4	12627.6	12767.5	12493.7	12529.4	35.7	0.3
Краткосрочен външен дълг	6157.2	9384.0	12922.4	12128.5	11197.9	10114.1	10357.1	9558.4	9962.8	7855.2	7857.4	7535.6	7586.0	7987.2	7814.5	-172.7	-2.2
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	984.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Банки ³	2617.1	4327.9	6783.7	6218.4	5227.7	4065.4	4813.1	4305.9	4277.4	3065.6	3116.5	2771.9	2887.6	3355.4	3138.5	-216.9	-6.5
Други сектори ⁴	3540.1	5056.1	6138.7	5910.0	5970.2	6048.7	5544.1	5252.5	4701.5	4788.7	4738.9	4763.8	4698.5	4631.8	4676.0	44.2	1.0
Общо	20690.9	29016.8	37246.5	37816.4	37026.3	36294.9	37713.6	36935.6	39338.5	33947.3	33590.6	34311.7	34611.4	34642.5	34447.5	-195.0	-0.6

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изчисленията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г., декември 2016 г. са ревизирани. С отчета за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.

² Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

³ Групирването на дълга на краткосрочен и дългосрочен се базира на първоначалния срок до падежа.

⁴ Източник: Министерство на финансите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг - предварителни данни за януари 2017 г. към 17 февруари 2017 г. Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

⁵ По данни от банките.

⁶ Включват се държавногарантирания кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми.

Данните обхващат кредитите, деклариран в БНБ и за които тя е получила информация.

⁷ Задълженията по преки инвестиции се включват в размера на дългосрочния външен дълг в съответствие с т.3, 14 и 7.5 на Ръководството по статистика на външния дълг, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003).

Приложение 4

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По инструменти)

(в млн. евро)

	XII. 2006	XII. 2007	XII. 2008	XII. 2009	XII. 2010	XII. 2011	XII. 2012	XII. 2013	XII. 2014	XII. 2015	I. 2016	III. 2016	VI. 2016	IX. 2016	XII. 2016	I. 2017	I. 2017 – XII. 2016 млн. евро	%
Ценни книжа ²	2236.8	1888.4	1300.9	1283.1	1243.2	987.2	1550.8	2081.6	3715.2	4320.6	4195.2	5454.8	5375.8	5733.0	5640.5	5629.7	-10.8	-0.2
Заеми ³	8738.5	10947.4	14530.3	14941.1	14665.7	14645.1	15458.8	15004.7	15732.5	12960.7	12735.1	12409.5	12538.9	11817.6	12134.3	12140.5	6.2	0.1
Търговски кредити	1437.0	1586.0	1756.3	1614.6	1352.4	1443.1	1394.0	1537.4	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	0.0	0.0
Депозити на нерезиденти ⁴	1900.1	3919.9	5974.6	5384.8	4762.5	3652.1	3599.1	2806.8	2636.0	2662.0	2660.7	2404.5	2464.6	2517.1	2894.0	2682.6	-211.4	-7.3
Други задължения	115.9	123.5	106.2	31.6	61.6	41.1	82.6	72.0	84.2	90.1	96.8	116.1	165.3	180.6	180.8	166.0	-14.7	-8.2
Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	6262.6	10751.6	13578.2	14561.3	14940.9	15526.4	15628.3	15433.1	15871.2	12614.6	12603.4	12627.6	12767.5	12528.3	12493.7	12529.4	35.7	0.3
Заеми	5637.1	9866.3	12716.6	13752.8	13877.8	14045.8	14162.7	14215.6	14658.1	11401.5	11390.3	11414.5	11554.4	11315.2	11280.6	11316.3	35.7	0.3
Търговски кредити	611.0	864.7	860.0	808.5	1061.5	1479.0	1464.1	1215.9	1211.6	1211.6	1211.6	1211.6	1211.6	1211.6	1211.6	1211.6	0.0	0.0
Ценни книжа	14.5	20.5	1.5	0.0	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	0.0	0.0
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ	20690.9	29016.8	37246.5	37816.4	37026.3	36294.9	37713.6	36935.6	39338.5	33947.3	33590.6	34311.7	34611.4	34075.9	34642.5	34447.5	-195.0	-0.6

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изчисленията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2016 г. са ревизирани. С отчета за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.

² Включват се държавните ценни книжа, емитирани от правителството на международните пазари и в България и притежавани от нерезиденти.

³ Източник на данните за държавните и държавногарантираните заеми: Министърство на финансите, Регистър на държавия и държавногарантирания дълг - предварителни данни за януари 2017 г. към 17 февруари 2017 г. Източник на данните за негарантираните заеми: БНБ - предварителни данни към 17 февруари 2017 г.

⁴ Данните за фирмите обхващат кредитите, регистрирани в БНБ и за които тя е получила информация.

⁵ По данни от банките.

СТРУКТУРА НА КРАТКОСРОЧНИЯ И ДЪЛГОСРОЧЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(по инструменти)

	(млн. евро)																	
	XII. 2006	XII. 2007	XII. 2008	XII. 2009	XII. 2010	XII. 2011	XII. 2012	XII. 2013	XII. 2014	XII. 2015	I. 2016	III. 2016	VI. 2016	IX. 2016	XII. 2016	I. 2017	I. 2017 – XII. 2016 млн. евро	%
Дългосрочен външен дълг, в т. ч.:	14533.7	19632.8	24324.1	25688.0	28828.3	26180.8	27356.4	27377.3	29375.7	26092.0	25733.2	26776.1	27025.3	26427.4	26655.2	26633.0	-22.3	-0.1
Пряки инвестиции: екстраинформирено кредитиране	6262.6	10751.6	13578.2	14561.3	14940.9	15526.4	15628.3	15433.1	15871.2	12614.6	12603.4	12627.6	12767.5	12528.3	12493.7	12529.4	35.7	0.3
Други	8271.1	8881.2	10745.9	11126.7	10887.5	10654.4	11728.1	11944.2	13504.4	13477.5	13129.8	14148.4	14257.8	13899.1	14161.6	14103.6	-56.0	-0.4
Цени книжа	2057.8	1888.4	1300.9	1283.1	1243.2	987.2	1550.8	2081.6	3715.2	4320.6	4195.2	5454.8	5368.3	5713.9	5638.0	5608.4	-29.6	-0.5
Заеми	6213.2	7192.8	9445.1	9843.6	9644.3	9667.2	10177.3	9952.6	9789.2	9156.9	8934.6	8693.7	8869.5	8185.2	8523.6	8495.2	-28.4	-0.3
Краткосрочен външен дълг	6157.2	9384.0	12922.4	12128.5	11197.9	10114.1	10357.1	9558.4	9952.8	7855.2	7857.4	7535.6	7586.0	7648.5	7987.2	7814.5	-172.7	-2.2
Цени книжа	179.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	7.5	19.1	2.5	21.3	18.8	751.4
Заеми	2526.3	3754.6	5085.3	5097.5	5021.4	4977.9	5281.5	5142.1	5943.3	3803.9	3800.5	3715.8	3649.4	3632.4	3610.7	3645.3	34.7	1.0
Търговски кредити	1437.0	1586.0	1756.3	1614.6	1352.4	1443.1	1394.0	1537.4	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	1299.3	0.0	0.0
Депозити на нерезиденти	1900.1	3919.9	5974.6	5384.8	4762.5	3652.1	2806.8	2636.0	2636.0	2662.0	2660.7	2404.5	2464.6	2517.1	2894.0	2882.6	-211.4	-7.3
Други задължения	115.9	123.5	106.2	31.6	61.6	41.1	82.6	72.0	84.2	80.1	96.8	116.1	165.3	180.6	166.0	166.0	-14.7	-8.2
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ	20690.9	29016.8	37465.5	37816.4	37026.3	36294.9	37713.6	36935.6	39335.5	33947.3	33590.6	34311.7	34611.4	34075.9	34642.5	34447.5	-195.0	-0.6

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изчисленията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежни биланси, международната инвестиционна позиция, резервите за ликвидност, данните на ЕСДБ), данните за януари 2016 г. са ревизираны. С отчета за февруари 2017 г. предоставяващи на данните за януари 2017 г.

Позитивните стойности са изчислени като разликата между дълговите инструменти и дълговите инструменти, валути съхранявани на парична.

Груперването на данните на краткосрочен и дългосрочен се базира на първоначални средно дадени.

ДЦК, ЕМИТИРАНИ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ НЕРЕЗИДЕНТИ¹

	(млн. евро)																	
	XII. 2006	XII. 2007	XII. 2008	XII. 2009	XII. 2010	XII. 2011	XII. 2012	XII. 2013	XII. 2014	XII. 2015	I. 2016	III. 2016	VI. 2016	IX. 2016	XII. 2016	I. 2017	I. 2017 – XII. 2016	
																	млн. евро	%
ЗУНК, в т. ч.:	0.8	0.7	0.7	0.5	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.4
– в евро	0.7	0.7	0.6	0.5	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	18.9
– в щатски долари	0.0	0.0	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-3.3
По Наредба № 5 ²	8.8	8.8	14.0	14.1	14.1	16.4	18.7	35.7	151.2	137.3	137.2	145.2	148.2	117.7	109.1	104.2	-4.9	-4.5
ОБЩО	9.5	9.5	14.7	14.7	14.7	16.5	18.7	35.8	151.2	137.3	137.2	145.2	148.2	117.7	109.1	104.2	-4.9	-4.5

¹ Данни от тримесечни отчети на първичните дилъри на ДЦК.² Наредба № 5 на Министерството на финансите и БНБ за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с държавни ценни книжа. (Обнародвана в „Държавен вестник“, изм. и доп., бр. 100 от 2013 г.)

ОБЛИГАЦИИ НА ПРАВТЕЛСТВОТО, ЕМИТИРАНИ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ПАЗАРИ И ПРИТЕЖАВАНИ ОТ РЕЗИДЕНТИ

	(млн. евро)																	
	XII. 2006	XII. 2007	XII. 2008	XII. 2009	XII. 2010	XII. 2011	XII. 2012	XII. 2013	XII. 2014	XII. 2015	I. 2016	III. 2016	VI. 2016	IX. 2016	XII. 2016	I. 2017	I. 2017 – XII. 2016	
																	млн. Евро	%
Глобални облигации	1800.2	1700.3	1736.7	1576.1	1636.5	1658.1	2592.5	1738.2	3336.4	5593.0	5593.0	7587.0	7587.0	7587.0	7587.0	7587.0	0.0	0.0
– 2013 г., в т. ч.:	835.5	835.5	835.5	818.5	818.5	818.5	818.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹	188.0	289.6	425.8	372.9	238.4	549.8	599.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
– 2015 г., в т. ч.:	964.7	864.8	901.2	757.7	818.0	839.6	824.1	788.2	893.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹	143.6	172.9	358.8	206.0	238.4	347.6	394.4	438.1	366.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
– 2017 г., в т. ч.:							950.0	950.0	950.0	950.0	950.0	950.0	950.0	950.0	950.0	950.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹							297.6	382.3	341.7	440.9	455.2	459.5	486.9	497.7	514.1	513.5	-0.6	-0.1
– 2024 г., в т. ч.:									1493.0	1493.0	1493.0	1493.0	1493.0	1493.0	1493.0	1493.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹									223.6	611.1	639.0	638.7	629.4	621.4	648.7	671.2	22.5	3.5
– 2022 г., в т. ч.:										1250.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0	1250.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹										796.0	847.6	849.5	788.6	792.7	801.4	815.2	13.8	1.7
– 2027 г., в т. ч.:										1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹										645.4	662.6	663.9	622.8	608.5	613.3	615.3	2.0	0.3
– 2035 г., в т. ч.:										900.0	900.0	900.0	900.0	900.0	900.0	900.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹										247.8	243.1	245.3	258.5	245.7	253.4	253.5	0.1	0.0
– 2023 г., в т. ч.:										0.0	0.0	1144.0	1144.0	1144.0	1144.0	1144.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹										0.0	0.0	451.3	528.1	543.2	611.5	611.5	19.3	3.3
– 2028 г., в т. ч.:										0.0	0.0	850.0	850.0	850.0	850.0	850.0	0.0	0.0
– притежавани от резиденти ¹										0.0	0.0	294.0	336.7	340.1	344.0	332.7	-11.3	-3.3
Общо	2050.2	1700.3	1736.7	1576.1	1636.5	1658.1	2592.5	1738.2	3336.4	5593.0	5593.0	7587.0	7587.0	7587.0	7587.0	7587.0	0.0	0.0

¹ Данни от банкингте.

Приложение 8
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По сектори на кредиторите)

XII. 2016 г.												
(в млн. евро)	Международни организации						Държавно управление	Централни банки	Банки	Други сектори	Търгуеми дългови ценни книжа ⁶	ОБЩО
	МВФ	Световна банка	ЕБВР	ЕИБ	Други	ОБЩО						
I. Държавно управление²	0.0	861.1	314.7	1169.0	206.3	2551.2	133.7	0.0	133.5	66.7	3897.5	6782.5
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	861.1	314.7	1169.0	206.3	2551.2	133.7	0.0	133.5	66.7	3897.5	6782.5
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки³	0.0	0.0	34.4	196.8	328.9	560.1	24.8	0.0	1757.4	1700.6	120.1	4162.9
Краткосрочни	0.0	0.0	14.9	48.7	82.7	146.3	24.8	0.0	1513.8	1698.5	0.0	3383.4
Дългосрочни	0.0	0.0	19.5	148.1	246.2	413.8	0.0	0.0	243.6	2.1	120.1	779.6
IV. Други сектори⁴	0.0	9.4	514.6	290.1	238.2	1052.3	0.1	0.0	4225.4	4302.5	1622.9	11203.3
Краткосрочни	0.0	0.0	89.1	0.0	3.1	92.2	0.0	0.0	1577.3	2683.3	2.5	4355.3
Дългосрочни	0.0	9.4	425.5	290.1	235.1	960.1	0.1	0.0	2648.2	1619.2	1620.4	6848.0
ОБЩО (по сектори на кредиторите)	0.0	870.5	863.7	1656.0	773.4	4163.5	158.6	0.0	6116.4	6069.8	5640.5	22148.8
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране⁵												12493.7
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)												34642.5
XII. 2015 г.												
(в млн. евро)	Международни организации						Държавно управление	Централни банки	Търговски банки	Други сектори	Търгуеми дългови ценни книжа ⁶	ОБЩО
	МВФ	Световна банка	ЕБВР	ЕИБ	Други	ОБЩО						
I. Държавно управление²	0.0	708.3	59.2	1165.0	211.5	2144.0	146.3	0.0	178.2	67.7	3042.4	5578.6
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	708.3	59.2	1165.0	211.5	2144.0	146.3	0.0	178.2	67.7	3042.4	5578.6
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки³	0.0	0.0	46.6	403.2	335.9	785.7	18.4	0.0	1632.2	1525.0	120.1	4081.4
Краткосрочни	0.0	0.0	11.6	40.0	119.8	171.5	18.4	0.0	1319.7	1521.4	0.0	3031.1
Дългосрочни	0.0	0.0	35.0	363.2	216.0	614.2	0.0	0.0	312.5	3.6	120.1	1050.3
IV. Други сектори⁴	0.0	12.0	666.7	399.0	358.4	1436.1	0.1	0.0	4608.6	4469.8	1158.1	11672.8
Краткосрочни	0.0	0.0	118.1	0.0	7.5	125.6	0.0	0.0	1637.4	2796.1	0.0	4559.1
Дългосрочни	0.0	12.0	548.5	399.0	350.9	1310.5	0.1	0.0	2971.3	1673.7	1158.1	7113.7
ОБЩО (по сектори на кредиторите)	0.0	720.3	772.5	1967.2	905.8	4365.7	164.9	0.0	6419.1	6062.5	4320.6	21332.7
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране⁵												12614.6
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)												33947.3
РАЗЛИКА (XII. 2016 г. / XII. 2015 г.)												
(в млн. евро)	Международни организации						Държавно управление	Централни банки	Банки	Други сектори	Търгуеми дългови ценни книжа ⁶	ОБЩО
	МВФ	Световна банка	ЕБВР	ЕИБ	Други	ОБЩО						
I. Държавно управление²	0.0	152.9	255.5	4.1	-5.2	407.2	-12.6	0.0	-44.7	-1.0	855.0	1204.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	152.9	255.5	4.1	-5.2	407.2	-12.6	0.0	-44.7	-1.0	855.0	1204.0
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки³	0.0	0.0	-12.2	-206.4	-7.0	-225.6	6.4	0.0	125.2	175.6	0.0	81.6
Краткосрочни	0.0	0.0	3.3	8.7	-37.2	-25.2	6.4	0.0	194.1	177.0	0.0	352.3
Дългосрочни	0.0	0.0	-15.5	-215.1	30.2	-200.4	0.0	0.0	-68.9	-1.4	0.0	-270.7
IV. Други сектори⁴	0.0	-2.6	-152.1	-108.9	-120.2	-383.8	0.0	0.0	-383.2	-167.3	464.8	-469.5
Краткосрочни	0.0	0.0	-29.0	0.0	-4.4	-33.4	0.0	0.0	-60.1	-112.8	2.5	-203.9
Дългосрочни	0.0	-2.6	-123.1	-108.9	-115.8	-350.4	0.0	0.0	-323.1	-54.5	462.3	-265.6
ОБЩО (по сектори на кредиторите)	0.0	150.2	91.2	-311.3	-132.4	-202.2	-6.3	0.0	-302.7	7.3	1319.9	816.1
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране⁵												-120.9
Краткосрочни												0.0
Дългосрочни												-120.9
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)												695.2

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2016 г. са ревизираны. С отчета за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.

Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Министерство на финансите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг - предварителни данни за януари 2016 г. към 17 декември 2017 г.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ По данни от банките.

⁴ Включват се държавногарантираните кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми.

Данните обхващат кредитите, декларирани в БНБ и за които тя е получила информация.

⁵ Съгласно изискванията на глава 7, параграф 7.43. на *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users* задълженията по вътрешнофирмени заеми са представени само като обща сума.

⁶ Включват се държавните ценни книжа, емитирани от правителството на международните пазари и в България и притежавани от нерезиденти.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(по институционални сектори)

Брутен външен дълг																
Валуты	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016			
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII
Евро	87.0	85.9	88.8	87.4	88.1	89.0	89.8	89.3	91.1	89.9	89.8	89.8	89.8	90.0	90.2	90.0
Щатски долар	8.0	6.5	6.3	6.8	6.8	6.8	6.1	6.2	4.7	5.3	5.5	5.5	5.5	5.4	5.4	5.6
СПТ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други	5.0	7.6	4.9	5.8	5.1	4.2	4.1	4.5	4.2	4.8	4.7	4.7	4.7	4.6	4.4	4.3
ОБЩО	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Държавно управление²																
Валуты	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016			
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII
Евро	70.4	70.2	73.8	73.2	75.7	80.9	84.0	86.8	95.7	95.6	95.4	94.8	95.1	95.1	96.5	97.2
Щатски долар	24.6	23.6	21.0	21.4	18.8	12.6	10.8	9.0	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1
СПТ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Японска йена	4.5	5.4	4.4	5.0	5.1	6.3	4.8	2.5	2.6	2.5	2.7	2.7	2.3	2.6	2.6	2.2
Други	0.5	0.7	0.7	0.4	0.4	0.2	0.5	1.7	1.5	1.6	1.7	2.2	2.4	2.2	0.8	0.5
ОБЩО	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Банки																
Валуты	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016			
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII
Евро	91.5	82.8	90.5	84.8	85.9	87.7	86.2	85.8	85.9	80.1	80.7	80.8	79.1	79.3	77.8	76.9
Щатски долар	2.2	2.9	2.3	2.7	3.0	5.2	4.6	4.7	5.4	7.4	7.6	7.6	8.3	8.2	8.8	10.0
Български лев	6.0	13.7	6.8	11.8	10.3	6.4	8.1	8.5	7.4	11.1	10.4	10.4	11.3	11.2	12.1	11.9
Швейцарски франк	0.0	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Други	0.2	0.4	0.4	0.5	0.6	0.5	0.8	0.8	0.9	1.3	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.1
ОБЩО	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Други сектори																
Валуты	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016			
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII
Евро	85.2	83.3	85.8	86.6	87.4	89.8	90.4	89.2	89.7	89.5	89.5	89.8	90.2	90.6	90.9	90.7
Щатски долар	7.4	7.3	7.3	6.5	6.2	5.6	6.2	6.4	6.1	6.1	6.2	6.1	6.2	5.8	5.8	5.9
Други	7.4	9.4	6.9	6.9	6.4	4.6	3.4	4.4	4.2	4.4	4.3	4.1	3.6	3.5	3.3	3.4
ОБЩО	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Преки инвестиции																
Валуты	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				2016			
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	XII	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII
Евро	90.9	93.2	93.3	92.0	91.6	90.7	91.9	91.5	92.1	90.6	90.4	90.5	89.9	90.0	90.0	90.0
Щатски долар	6.9	4.9	4.8	6.0	6.5	7.1	5.7	5.5	5.1	6.1	6.4	6.4	6.8	6.7	6.8	6.8
Други	2.3	1.9	1.9	2.0	1.9	2.2	2.4	2.9	2.7	3.3	3.2	3.1	3.3	3.3	3.2	3.2
ОБЩО	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2016 г. са ревизирани. С отчета за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.

² Източник: министерство на финансите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг - предварителни данни за януари 2017 г.

НЕТЕН ПОТОК¹
(По сектори)

(в млн. евро)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I. 2016	I. 2017		
													I. 2017	I. 2017 / I. 2016 млн. евро %	
I. Държавно управление	-607.5	-520.1	-656.0	326.1	-49.7	-152.4	574.1	715.5	2564.3	-514.2	1185.4	-90.7	-51.4	39.3	-43.3
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
III. Банки	878.6	2185.1	3017.3	-739.5	-1265.0	-1239.8	812.9	1033.7	-295.0	-1119.9	101.0	-4.0	-68.9	-64.9	1622.5
IV. Други сектори	2530.2	1785.6	2126.0	140.4	234.8	-55.6	341.0	2580.6	-210.7	-330.2	-283.0	-81.8	31.0	112.8	-137.9
V. Прeki инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	1958.8	3764.7	2292.4	1026.7	147.0	164.1	344.1	2004.5	822.0	-408.5	-246.9	-15.4	15.6	31.0	-201.7
ОБЩ НЕТЕН ПОТОК	4760.1	7215.3	6779.7	753.6	-932.9	-1283.8	2072.1	6334.3	2880.5	-2372.8	756.6	-191.8	-73.6	118.2	-61.6

¹ Разлика между общия размер на получените кредити и общата сума по обслужването на главници.

Приложение 11

**ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ
(По институционални сектори¹)**

(в млн. евро)

	I. 2016	I. 2017	I. 2017 / I. 2016
I. Държавно управление²	5.1	12.8	7.7
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	5.1	12.8	7.7
Облигации ³	3.8	12.8	9.0
Заеми	1.3	0.0	-1.3
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0
III. Банки⁴	7.7	74.1	66.5
Краткосрочни	7.7	41.8	34.1
Заеми	0.0	41.8	41.7
Депозити ⁵	0.0	0.0	0.0
Други задължения	7.7	0.0	-7.7
Дългосрочни	0.0	32.4	32.4
Облигации	0.0	0.0	0.0
Заеми	0.0	32.4	32.4
IV. Други сектори⁶	34.4	48.8	14.4
Краткосрочни	9.5	27.6	18.1
Облигации	0.0	18.8	18.8
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0
Заеми	9.5	8.8	-0.7
Други задължения	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	24.9	21.2	-3.7
Облигации	0.0	15.6	15.6
Заеми	24.9	5.6	-19.3
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	107.0	67.8	-39.1
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	154.1	203.6	49.5

Допълнителни статии

Дългосрочен външен дълг ⁷	137.0	134.2	-2.7
Краткосрочен външен дълг	17.2	69.3	52.2
Външен дълг на публичния сектор	5.1	12.8	7.7
Външен дълг на частния сектор	149.0	190.7	41.7
Револвиращи кредити ⁸	339.6	19.9	-319.7
Търговски кредити ^{8,9}	0.0	0.0	0.0

¹ Фактически получени кредити и депозити.

Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2017 г. са ревизирани. С отчета за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.

Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

²Източник: Министерство на финансите, *Регистър на държавния и държавногарантирания дълг* - предварителни данни за януари 2017 г. към 17 февруари 2017 г. Не включва данни за задълженията на фирмите от публичния сектор, включително за държавногарантирания дълг.

³ Подстатията включва изменението на задълженията към нерезиденти в резултат на сделки с резиденти. Преминването на облигациите от резиденти към нерезиденти представлява нарастване на задълженията към нерезиденти и се отразява със знак плюс.

⁴ По данни от банките.

⁵ Не са включени получените депозити, свързани с условни задължения.

⁶ Включва получени кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация, както и държавногарантирани кредити (източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за януари 2017 г. към 17 февруари 2017 г.).

⁷ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users*, IMF 2003) т.3.14 и 7.5 получените кредити по преки инвестиции се включват в дългосрочния външен дълг.

⁸ Данните не се включват в таблицата *Получени кредити и депозити по институционални сектори*.

⁹ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в таблици

Получени кредити и депозити (приложения 11 и 12), а нетното намаление - в таблици *Обслужване на брутни външен дълг* (приложения 13 и 14).

Приложение 12

**ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ
(По инструменти¹)**

(в млн. евро)

	I. 2016	I. 2017	I. 2017 / I. 2016
Ценни книжа ²	3.8	47.2	43.4
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0
Облигации ³	3.8	47.2	43.4
Заеми ^{4,5}	35.7	88.5	52.8
Краткосрочни	9.5	50.6	41.1
Дългосрочни	26.2	38.0	11.8
Депозити на нерезиденти ⁶	0.0	0.0	0.0
Други задължения	7.7	0.0	-7.7
Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	107.0	67.8	-39.1
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	154.1	203.6	49.5

Допълнителни статии

Револвиращи кредити ⁷	339.6	19.9	-319.7
Търговски кредити ^{7,8}	0.0	0.0	0.0

¹ Фактически получени кредити и депозити.

Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2016 г. са ревизирани. С отчета за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.

Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Включват се държавните ценни книжа, емитирани от правителството на международните пазари и в България и притежавани от нерезиденти.

³ Преминаването на облигациите от резиденти към нерезиденти представлява нарастване на задълженията към нерезиденти и се отразява със знак плюс.

⁴ Включват се държавните и държавногарантираните кредити и заемите на фирмите от публичния и частния сектор. Не се включват вътрешнофирмените заеми.

⁵ Източник на данните за държавните и държавногарантираните заеми: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите предварителни данни за януари 2017 г. към 17 февруари 2017 г. Източник на данните за негарантираните заеми: БНБ - предварителни данни към 17 февруари 2017 г. Данните за фирмите обхващат само кредитите, декларирани в БНБ и за които тя е получила информация.

⁶ По данни от банките.

⁷ Данните не се включват в таблица *Получени кредити и депозити по институционални сектори (приложение 11)*.

⁸ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в таблица *Получени кредити и депозити (приложения 11 и 12)*, а нетното намаление - в таблица *Обслужване на brutния външен дълг (приложения 13 и 14)*.

**ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ
(По институционални сектори)**

	I. 2016						I. 2017			I. 2017 / I. 2016		
	Главница		Лихва		Общо	Общо	Главница		Лихва		Общо	Общо
	95.7	2.7	0.0	0.0			64.2	0.6	64.8	-31.5		
I. Държавно управление²												
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-33.7
Дългосрочни	95.7	2.7	98.4	98.4	98.4	64.2	64.8	-31.5	-2.1	-33.7	-33.5	-0.2
Облигации ³	95.6	2.5	98.2	98.2	98.2	64.1	64.7	-31.5	-2.0	-33.5	-33.5	0.0
Заеми	0.1	0.2	0.3	0.3	0.3	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.2	0.0
II. Централна банка												
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки⁴												
Краткосрочни	11.7	0.3	12.0	12.0	12.0	143.0	155.3	131.4	12.0	143.4	143.4	0.0
Заеми	1.0	1.0	17.4	17.4	17.4	17.4	20.0	16.4	2.7	19.0	19.0	0.0
Депозити	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	5.3	2.6	2.7	5.2	5.2	0.0
Други задължения	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	10.7	0.3	11.0	11.0	11.0	14.7	13.8	115.0	9.4	124.4	124.4	0.0
Облигации	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	10.7	0.3	11.0	11.0	11.0	125.7	9.6	115.0	9.4	124.4	124.4	0.0
IV. Други сектори⁵												
Краткосрочни	116.2	14.9	131.0	131.0	131.0	17.7	21.3	-98.4	-11.3	-109.7	-109.7	0.0
Облигации	21.5	6.0	27.5	27.5	27.5	6.9	9.2	-14.6	-3.7	-18.3	-18.3	0.0
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	21.5	6.0	27.5	27.5	27.5	6.9	9.2	-14.6	-3.7	-18.3	-18.3	0.0
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	94.7	8.8	103.5	103.5	103.5	10.9	12.1	-83.8	-7.6	-91.4	-91.4	0.0
Облигации	40.1	0.0	40.1	40.1	40.1	0.0	0.0	-40.1	0.0	-40.1	-40.1	0.0
Заеми	54.6	8.8	63.4	63.4	63.4	10.9	12.1	-43.7	-7.6	-51.3	-51.3	0.0
V. Пречи инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране												
	122.3	3.3	125.6	125.6	125.6	52.2	57.8	-70.1	2.3	-67.9	-67.9	0.0
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	345.9	21.1	367.1	367.1	367.1	277.2	299.2	-68.7	0.9	-67.9	-67.9	0.0

	Дългосрочен външен дълг ⁶		Краткосрочен външен дълг		Външен дълг на публичния сектор	Външен дълг на частния сектор	Револвиращи кредити ⁷	Търговски кредити ^{7,8}
	323.5	15.1	338.6	28.5				
	22.5	6.0	24.2	5.0	29.2	71.5	227.7	0.0
	99.3	2.7	102.0	69.1	19.5	30.2	38.5	0.0
	246.7	18.4	265.1	208.1	10.9	317.1	0.0	0.0
	367.3	2.2	369.5	50.1	10.9	61.0	0.0	0.0
	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

¹ Фактически плащания.
 Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изчисленията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за омен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2016 г. са ревизирани. С отчет за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.
 Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.
² Източник: Министерство на финансите. *Ревалюация на държавния и държавногарантирания дълг* - предварителни данни за януари 2017 г. към 17 февруари 2017 г. Не включва данни за плащанията на фирмите от публичния сектор и за държавногарантирания дълг.
³ Поради прилагане на резидентния принцип, плащанията по външния дълг се намаляват с плащанията по ценни книжа, притежавани от резиденти и се увеличават с размера на преминалите от нерезиденти към резиденти ценни книжа (емитирани от резиденти на международните финансови пазари).
⁴ По данни от банките.
⁵ Включва извършени плащания на главница и лихви по кредити (без вътрешнофирмени кредити), депозити в БНБ и за юнго тя е получена информация и плащанията по държавногарантирания дълг.
⁶ Задълженията по пречи инвестиции се включват в обслужването на дългосрочния външен дълг в съответствие с т.3.14 и т.5 на *Ръководството по статистиката на външния дълг*, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003).
⁷ Данните не се включват в таблиците *Обслужване на брутният външен дълг*.
⁸ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в таблицата *Получени кредити и депозити (приложения 11 и 12)*, а нетното намаляване - в таблицата *Обслужване на брутният външен дълг (приложения 13 и 14)*.

**ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ
(По инструменти)¹**

	I. 2016		I. 2017		I. 2017 / I. 2016		(в млн. евро)
	Главница	Общо	Главница	Общо	Главница	Общо	
	Плихва	Общо	Плихва	Общо	Плихва	Общо	
Ценни книжа ²	135.8	138.3	64.1	64.7	-71.7	-2.0	-73.6
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Облигации ³	135.8	138.3	64.1	64.7	-71.7	-2.0	-73.6
Заеми ^{4,5}	86.9	102.2	146.1	162.0	59.2	0.6	59.8
Краткосрочни	21.5	6.0	9.5	14.5	-12.0	-1.1	-13.1
Дългосрочни	65.4	74.6	136.7	147.6	71.3	1.7	72.9
Депозити на нерезиденти ⁶	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други задължения	1.0	1.0	14.7	14.7	13.8	0.0	13.8
Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	122.3	125.6	52.2	57.8	-70.1	2.3	-67.9
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	345.9	367.1	277.2	299.2	-68.7	0.9	-67.9

Допълнителни статии

Революращи кредити ⁷	367.3	2.2	369.5	50.1	10.9	61.0	-317.1	8.7	-308.5
Търговски кредити ^{7,8}	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

¹ Фактически плащания.

Предварителни данни: В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платения баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2016 г. са ревизирани. С отчета за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2017 г.

Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Включват се държавните ценни книжа, емитирани от правителството на международните пазари и в България и притежавани от нерезиденти.

³ Поради прилагане на резидентния принцип плащанията по външния дълг се намаляват с плащанията по ценни книжа, притежавани от резиденти, и се увеличават с размера на преминалите от нерезиденти към резиденти ценни книжа (емитирани от резиденти на международните финансови пазари).

⁴ Включват се държавните и държавногарантираните кредити и заемите на фирмите от публичния и частния сектор. Не се включват вътрешнофирмените заеми.

⁵ Източник на данните за държавните и държавногарантираните заеми: Министърство на финансите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг - предварителни данни за януари 2017 г. Източник на данните за негарантираните заеми: БНБ - предварителни данни към 17 февруари 2017 г. Данните за фирмите обхващат само кредитите, декларираните в БНБ и за които тя е получила информация.

⁶ По данни от банките.

⁷ Данните не се включват в таблиците *Обслужване на брутният външен дълг (приложения 13 и 14)*.

⁸ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в таблиците

Получени кредити и депозити (приложения 11 и 12), а нетното намаление - в таблиците за Обслужване на брутният външен дълг (приложения 13 и 14).

НЕТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

	XII. 2006	XII. 2007	XII. 2008	XII. 2009	XII. 2010	XII. 2011	XII. 2012	XII. 2013	XII. 2014	XII. 2015	I. 2016	III. 2016	VI. 2016	IX. 2016	XII. 2016	I. 2017	I. 2017 / I. 2016	
																	млн.	%
Брутен външен дълг, млн. евро	20 690.9	29 016.8	37 246.5	37 816.4	37 026.3	36 294.9	37 713.6	36 935.6	39 338.5	33 947.3	33 590.6	34 311.7	34 611.4	34 075.9	34 642.5	34 447.5	- 195.0	- 0.6
Брутни външни активи, млн. евро ¹	14 146.7	17 026.2	17 620.9	18 312.2	18 883.8	19 601.9	22 124.0	22 567.3	25 605.7	27 385.4	27 641.6	29 504.6	30 948.3	32 049.1	32 120.6	31 964.5	- 156.0	- 0.5
Резервни активи на БНБ, млн. евро ²	8 926.4	11 936.6	12 713.1	12 918.9	12 976.7	13 348.7	15 552.5	14 425.9	16 534.1	20 285.4	19 567.9	21 360.0	22 442.4	23 493.7	23 898.6	23 127.6	- 771.0	- 3.2
Чуждестранни активи на банките, млн. евро ³	4 227.1	4 026.3	3 909.0	4 097.5	4 075.8	4 617.0	5 128.3	6 961.0	7 815.0	5 439.7	6 413.5	6 623.2	6 885.4	6 778.7	6 340.8	6 955.7	614.9	9.7
Депозити на нефинансовия сектор в чужбина, млн. евро ⁴	993.2	1 063.2	988.7	1 295.9	1 831.3	1 636.1	1 443.2	1 180.4	1 256.6	1 660.3	1 660.3	1 521.3	1 620.4	1 776.7	1 881.2	1 881.2	0.0	0.0
Нетен външен дълг, млн. евро⁵	6 544.2	11 990.7	19 625.6	19 504.2	18 142.5	16 693.0	15 589.5	14 368.3	13 732.7	6 561.9	5 948.9	4 807.1	3 663.1	2 026.8	2 521.9	2 482.9	- 38.9	- 1.5
Нетен външен дълг (процент от БВП)	24.7	39.0	55.4	55.8	48.1	40.8	37.4	34.3	32.1	14.5	12.7	10.2	7.8	4.3	5.4	5.3	- 0.1	- 1.5

¹ Включва резервните активи на БНБ, активите на банките и депозитите на нефинансовия сектор при нерезиденти.

² Вкл. монетарното и немонетарното злато. Резервните активи на БНБ са преизчислени в евро по съответния курс към края на периода.

Източник: Управление „Емисионно“ на БНБ.

³ Парижен отчет, БНБ.

⁴ Източник: *Locational Banking Statistics*, BIS - Basel.

⁵ Разлика между размера на брутни външен дълг и размера на брунтните външни активи.

Лихвенна структура на кредитите на Дружеи сектори¹

Видове кредити	2014												2015												2016														
	III			VI			IX			XII			III			VI			IX			XII			III			VI			IX			XII					
	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо	Дълг.	кратк.	общо									
С фиксирани лихвени процент	18.2%	10.0%	28.2%	15.5%	10.2%	25.7%	18.6%	10.1%	28.7%	17.8%	10.7%	28.5%	18.5%	10.6%	29.0%	18.0%	10.5%	28.6%	18.2%	10.8%	29.0%	18.1%	10.7%	28.8%	18.2%	10.6%	28.7%	17.9%	10.9%	28.4%	17.9%	10.4%	28.3%	17.9%	10.4%	28.3%	17.9%	10.4%	28.3%
С плаващи лихвени процент	41.8%	12.0%	54.3%	41.6%	12.0%	54.0%	41.5%	12.6%	54.1%	41.9%	12.3%	54.2%	41.7%	12.8%	54.5%	41.0%	14.2%	55.2%	41.2%	14.1%	55.3%	41.2%	14.1%	55.4%	41.2%	14.1%	55.4%	42.5%	13.0%	55.5%	42.8%	13.2%	56.0%	42.8%	13.2%	56.0%	42.7%	13.0%	55.7%
С друг вид лихвени процент ²	7.3%	2.7%	10.0%	7.2%	2.6%	9.8%	7.7%	2.8%	10.5%	7.6%	2.9%	10.5%	6.6%	3.0%	9.6%	6.6%	2.7%	9.3%	6.6%	2.7%	9.3%	6.6%	2.7%	9.2%	6.6%	2.7%	9.3%	6.5%	2.9%	9.3%	6.4%	2.7%	9.1%	6.3%	8.9%	6.4%	2.4%	8.8%	
Безлихвени	2.4%	5.1%	7.5%	2.4%	5.1%	7.5%	2.0%	4.8%	6.7%	2.0%	4.8%	2.4%	4.4%	6.8%	2.4%	4.3%	6.9%	2.4%	4.2%	6.6%	2.4%	4.2%	6.6%	2.4%	4.2%	6.6%	2.5%	4.3%	6.8%	2.5%	4.4%	7.0%	2.4%	4.4%	6.8%	2.6%	4.5%	7.0%	
Общо	68.6%	30.2%	100.0%	66.6%	30.4%	100.0%	67.7%	30.3%	100.0%	69.3%	30.7%	100.0%	69.2%	30.8%	100.0%	68.2%	31.6%	100.0%	68.4%	31.6%	100.0%	68.2%	31.6%	100.0%	68.4%	31.6%	100.0%	68.3%	30.7%	100.0%	68.4%	30.6%	100.0%	68.4%	30.6%	100.0%	68.4%	30.6%	100.0%

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежен баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2015 г. - декември 2016 г. са ревизирани. С отгъта за февруари 2017 г. предстои ревизия на данните за януари 2016 г.

Не включва задълженията надружеи сектори по облигации, търговски и револвирани кредити, по-възвращени кредити, гарантни кредити, гарантни кредити на фирми.

² Общата видове са само на лихвени плащания, при които се използва по-голям процент или при които на момента на ревизиите на кредита изключват процент не може да бъде посочен от кредитополучател.

ИНДИКАТОРИ НА ВЪНШНИЯ СЕКТОР

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016	2017
Брутен външен дълг¹									
Брутен външен дълг, млн. евро ²	37026.3	36294.9	37713.6	36935.6	39338.4	33947.3	34642.5	33590.6	34447.5
Външен дълг на публичния сектор, млн. евро ³	4326.9	4205.0	4578.9	4062.2	6552.0	5999.9	7257.7	5898.9	7211.5
Външен дълг на частния сектор, млн. евро ⁴	32699.4	32089.8	33134.6	32873.4	32786.4	27947.3	27384.7	27691.6	27236.0
Брутен външен дълг (% от БВП ⁵)	96.9	89.9	89.9	87.9	92.0	75.0	73.1	70.9	70.7
Външен дълг на публичния сектор (% от БВП)	11.3	10.2	10.9	9.7	15.3	13.2	15.3	12.5	14.8
Външен дълг на частния сектор (% от БВП)	85.5	79.0	79.0	78.2	76.7	61.7	57.8	58.5	55.9
Брутен външен дълг (% от износ на СНФУ) ⁶	180.0	141.7	142.5	131.9	141.7	117.5	115.3		
Краткосрочен дълг/брутен външен дълг (%)	30.2	27.9	25.9	23.1	25.3	23.1	23.1	23.4	22.7
Краткосрочен външен дълг (% от БВП)	29.3	24.5	24.7	22.8	23.3	17.3	16.9	16.6	16.0
Обслужване на brutния външен дълг¹									
Обслужване на brutния външен дълг, млн. евро ⁷	7230.2	6807.5	6632.7	7044.1	6083.0	8938.7	6999.7	367.1	299.2
Платени главници, млн. евро	6700.1	6154.4	5986.3	6507.2	5602.5	8432.3	6599.1	345.9	277.2
Платени лихви, млн. евро	530.1	653.1	646.4	536.9	480.5	506.4	400.6	21.1	22.0
Обслужване на външния дълг на публичния сектор, млн. евро ³	617.1	753.0	995.1	1496.0	895.6	2985.8	1758.3	102.0	71.5
Платени главници, млн. евро	449.6	567.3	836.3	1345.3	758.3	2816.4	1605.7	99.3	69.1
Платени лихви, млн. евро	167.5	185.7	158.7	150.7	137.3	169.4	152.6	2.7	2.5
Обслужване на външния дълг на частния сектор, млн. евро ⁴	6613.1	6054.5	5637.6	5548.1	5187.4	5952.9	5241.5	265.1	227.7
Платени главници, млн. евро	6250.5	5587.1	5149.9	5161.8	4844.2	5615.9	4993.5	246.7	208.1
Платени лихви, млн. евро	362.6	467.4	487.7	386.2	343.2	337.0	248.0	18.4	19.5
Обслужване на brutния външен дълг (% от БВП)	18.9	16.5	15.8	16.8	14.2	19.7	14.8	0.8	0.6
Обслужване на brutния външен дълг (% от износ на СНФУ)	35.1	26.6	25.1	25.1	21.9	30.9	23.3	17.7	13.2
Платежен баланс¹									
(млн. евро)									
Текуща сметка	-658.4	136.2	-357.7	535.6	35.1	-60.5	1988.6	125.4	-9.7
Търговско салдо ⁸	-3583.5	-2690.2	-3992.0	-2932.7	-2776.6	-2622.4	-1844.8	1.7	-146.0
Износ (% промяна спрямо същия период на м. г.)	14185.6	19065.0	19674.9	21217.8	21026.3	21919.4	22555.6	1652.0	1907.6
Внос (% промяна спрямо същия период на м. г.)	32.9	34.4	3.2	7.8	-0.9	4.2	2.9	1.0	15.5
Внос (% промяна спрямо същия период на м. г.)	17769.0	21755.2	23666.9	24150.5	23802.9	24541.8	24400.4	1650.4	2053.6
Текуща и капиталова сметка	14.7	22.4	8.8	2.0	-1.4	3.1	-0.6	-8.0	24.4
Капиталова и финансова сметка	-362.8	639.9	188.3	1004.9	994.7	1361.1	3055.6	239.9	69.6
Финансова сметка	993.3	1854.7	1503.3	1356.4	677.3	4075.3	4482.9	358.2	332.5
Преки инвестиции в България ⁹	697.8	1350.9	957.3	887.1	-282.3	2653.7	3416.0	243.7	253.1
Преки инвестиции в България/дефицит на текущата сметка (%)	1169.7	1476.3	1320.9	1383.7	1160.9	2534.8	701.7	28.1	54.0
Портфейлни инвестиции - активи ¹⁰	177.7		369.2	646.5	329.5	-288.7	783.8	116.9	143.1
Портфейлни инвестиции - пасиви ¹⁰	571.4	51.2	1453.5	514.1	1541.7	312.9	1414.2	-76.3	7.0
Други инвестиции - активи ¹⁰	-97.0	-312.7	562.7	514.1	1096.1	-1316.0	1322.3	757.0	635.8
Други инвестиции - пасиви ¹⁰	-2.5	724.4	-666.8	1563.5	1096.1	-1316.0	1322.3	757.0	635.8
Други инвестиции - пасиви ¹⁰	-1202.8	-1196.6	316.9	-860.2	1074.2	-3193.9	200.9	-130.3	-308.3
(% от БВП)									
Текуща сметка	-1.7	0.3	-0.9	1.3	0.1	-0.1	4.2	0.3	0.0
Търговско салдо	-9.4	-6.5	-9.5	-7.0	-6.5	-5.8	-3.9	0.0	-0.3
Износ	37.1	46.2	46.9	50.5	49.2	48.4	47.6	3.5	4.1
Внос	46.5	52.7	56.4	57.5	55.7	54.2	51.5	3.5	4.4
Услуги, нето	6.4	6.7	6.2	6.3	5.9	6.6	7.3	0.3	0.1
Пътувания, нето	5.1	4.9	4.8	4.9	4.8	4.0	4.3	0.1	0.1
Първичен доход, нето	-2.7	-3.9	-2.5	-3.8	-3.1	-4.6	-2.5	-0.2	0.0
Вторичен доход, нето	4.0	4.0	5.0	5.7	3.8	3.6	3.3	0.2	0.1

ИНДИКАТОРИ НА ВЪНШНИЯ СЕКТОР

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016	2017
Текуща и капиталова сметка	-0.9	1.5	0.4	2.4	2.3	3.0	6.5	0.5	0.1
Капиталова и финансова сметка	2.6	4.5	3.6	3.2	1.6	9.0	9.5	0.8	0.7
Преки инвестиции в България	1.8	3.3	2.3	2.1	-0.7	5.9	7.2	0.5	0.5
Портофейлни инвестиции - активи	3.1	3.6	3.1	3.3	0.7	1.5	1.5	0.1	0.1
Портофейлни инвестиции - пасиви	1.5	0.1	1.7	1.5	0.8	-0.6	1.7	0.2	0.3
Други инвестиции - активи	-0.3	-0.8	1.3	1.2	3.6	0.7	3.0	-0.2	0.0
Други инвестиции - пасиви	0.0	1.8	-1.6	3.7	2.6	-2.9	2.8	1.6	1.3
Други инвестиции - пасиви	-3.1	-2.9	0.8	-2.0	2.5	-7.1	0.4	-0.3	-0.7
Други индикатори ¹¹									
Брутни външни активи, млн. евро ¹²	18883.8	19601.9	22124.0	22567.3	25605.7	27385.4	32120.6	27641.6	31964.5
Резервни активи на БНБ, млн. евро ¹³	12976.7	13348.7	15552.5	14425.9	16534.1	20285.4	23898.6	19567.9	23127.6
Чуждестранни активи на БНБ, млн. евро	4075.8	4617.0	5128.3	6961.0	7815.0	5439.7	6340.8	6413.5	6955.7
Депозити на нефинансовия сектор в чужбина, млн. евро ¹⁴	1831.3	1636.1	1443.2	1180.4	1256.6	1660.3	1881.2	1660.3	1881.2
Нетен външен дълг, млн. евро ¹⁵	18142.5	16693.0	15589.5	14368.3	13732.7	6561.9	2521.9	5948.9	2482.9
Нетен външен дълг (% от БВП)	47.5	40.4	37.2	34.2	32.1	14.5	5.3	12.6	5.3
Нетна международна инвестиционна позиция, млн. евро ¹⁶	-35149.7	-34169.3	-32658.3	-30604.8	-32241.8	-27172.2	-60.0		
Нетна международна инвестиционна позиция (% от БВП)	-91.9	-82.8	-77.9	-72.8	-75.4				
Резервни активи на БНБ/внос на СНФУ (в месеци) ¹⁷	7.7	6.6	6.9	6.3	6.8	8.4	10.1	8.3	9.6
Резервни активи на БНБ/краткосрочен дълг (%)	115.9	132.0	150.2	150.9	166.0	258.2	299.2	249.0	296.0
Резервни активи на БНБ/валутни депозити (%) ¹⁸	154.9	152.2	178.5	155.8	198.2	226.0	276.2	221.7	268.2

* Индикаторите, за които изчисляване се ползват данни от външния дълг, се публикуват с отчета за брутни външен дълг за съответния месец.

¹ Предаварителни данни за 2016 г. и 2017 г. съгласно шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изчисленията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за *платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕЦБ*), данните за периода януари 2015 - декември 2016 г. са ревизирани.

Данните, които отразяват потоци, обхващат периода от началото на годината до края на отчетния месец, а тези, които представляват размер (салда), са към края на отчетния месец.

² Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода. Включително външните задължения на страната по търговски кредити, по получени аванси и към доставчици.

³ Включва външния дълг на сектор *Държавно управление* на търговските банки от публичния сектор, на нефинансовите предприятия от публичния сектор, както и публичногарантираните външен дълг на частния сектор (съгласно пар. 5.5-5.6 на *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users*, 2009). Източник: Министерството на финансите, Българската народна банка, банките, местните компании.

⁴ Източник: банките, местни компании.

⁵ В изчисляването на индикаторите, в които участва *брутен вътрешен продукт* (БВП), са използвани следните данни:

БВП за 2016 г. в размер на 47 363.3 млн. евро (данни на НСИ от 07.03.2017 г.) и за 2017 г. в размер на 48 704 млн. евро (прогноза на БНБ).

⁶ Стоки и нефакторни услуги. Индикаторът се изчислява на годишна база.

⁷ Фактически плащания. Данните са преизчислени по средномесечен курс на съответните валути. Не се включват плащанията по револвиращи кредити.

⁸ За 2016 г. - предаварителни данни на НСИ и БНБ. Данните са съставени, съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

⁹ Данни от фирми с чуждестранно участие. Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др. Предаварителни данни за 2016 г. и 2017 г.

¹⁰ Знак (+) означава увеличение на активи и на пасиви, а знак (-) - намаление.

¹¹ Източник на данни за паричните агрегати, активите на банките и валутните депозити: *Парична статистика, януари 2017 г.*

¹² Включва резервните активи на БНБ, активите на банките в чужбина и депозитите на нефинансовия сектор в чужбина.

¹³ Включва монетарно и немонетарно злато. Източник: управление „Емисионно“, БНБ.

¹⁴ За *Други сектори* източник е *Банката за международни разплащания (BIS)*. Включени са данни до септември 2016 г., публикувани през януари 2017 г.

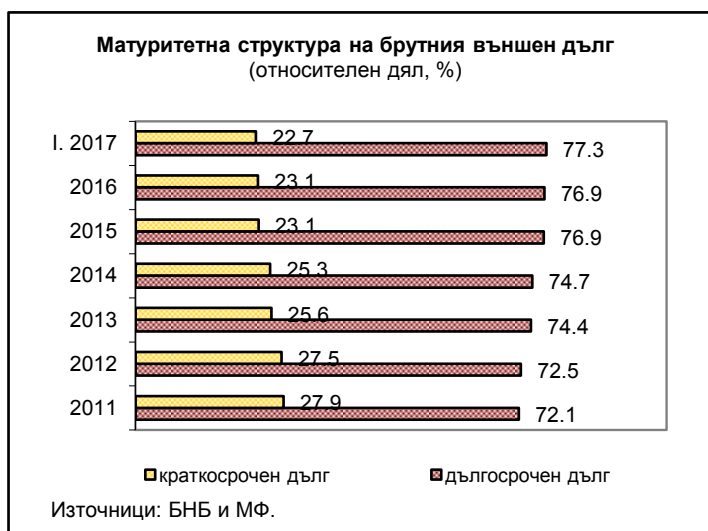
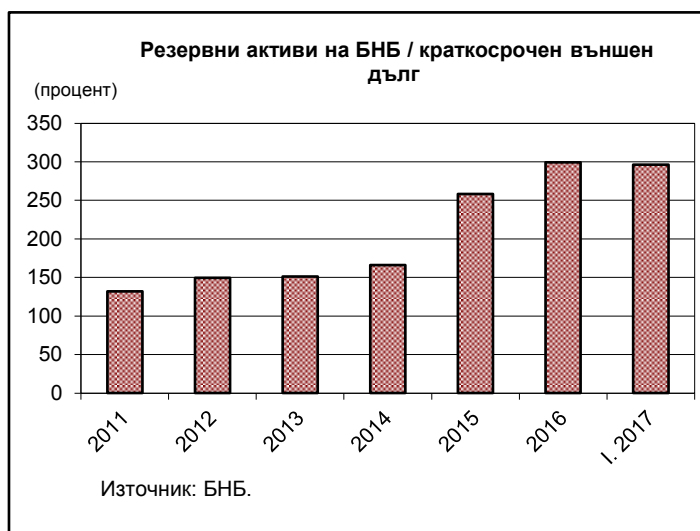
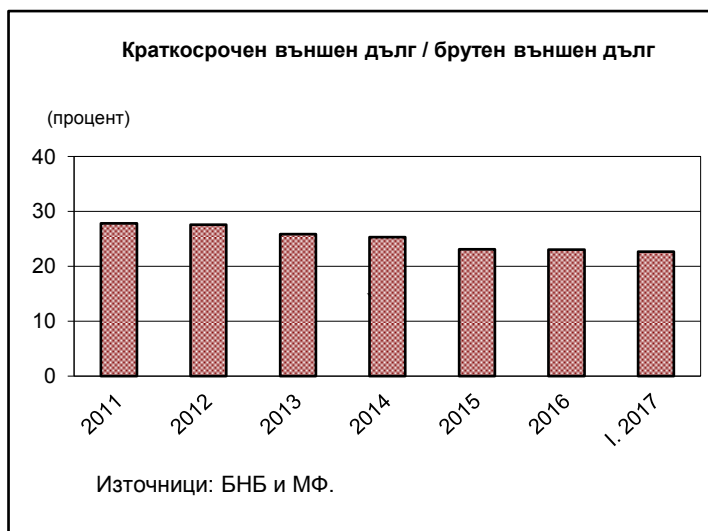
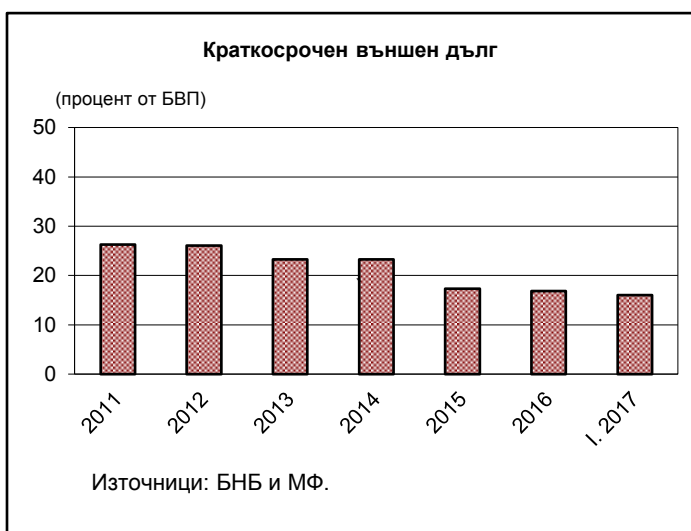
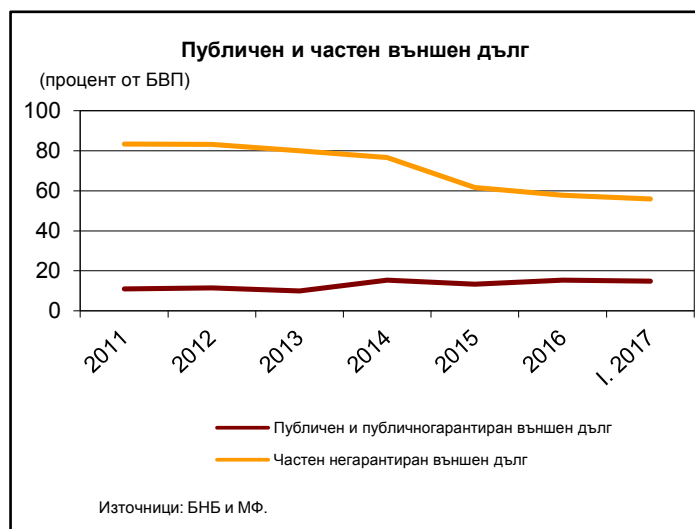
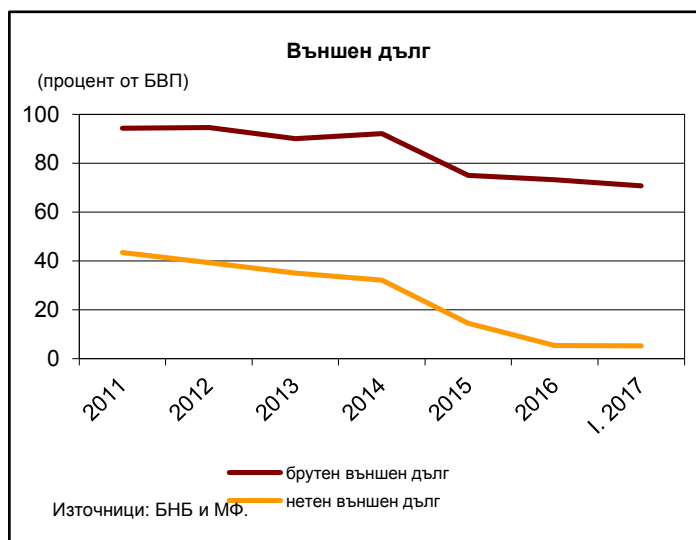
¹⁵ Разлика между размера на брутни външен дълг и размера на брутни външни активи.

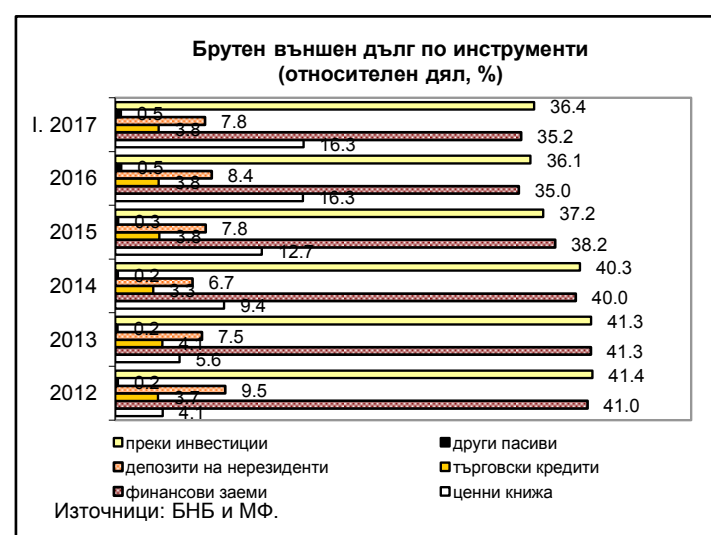
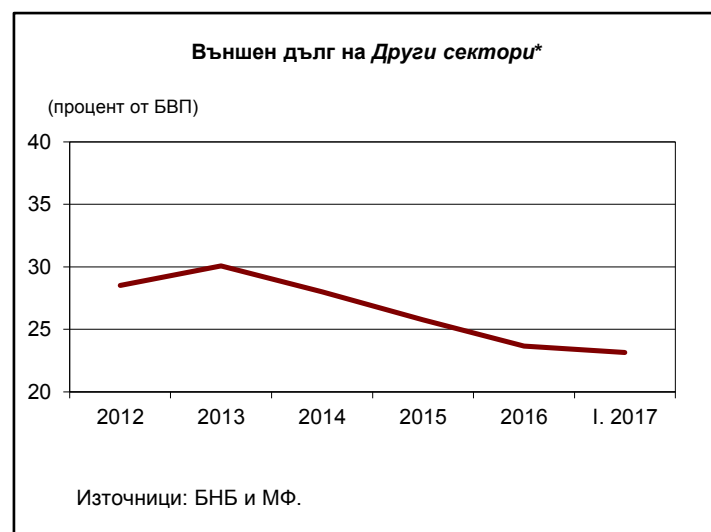
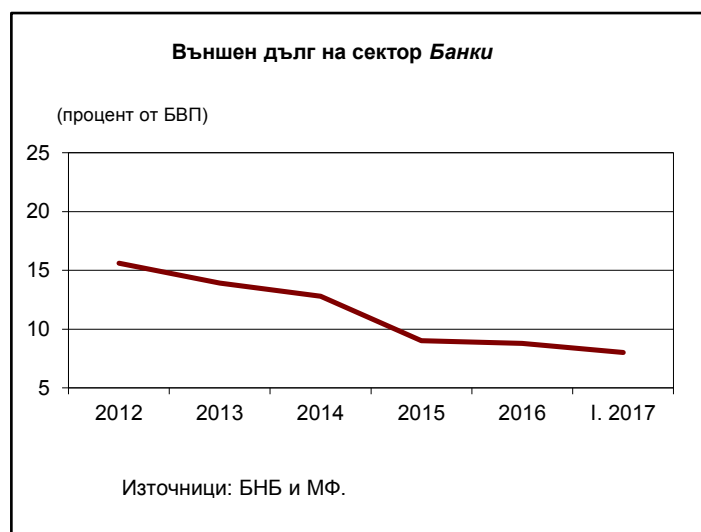
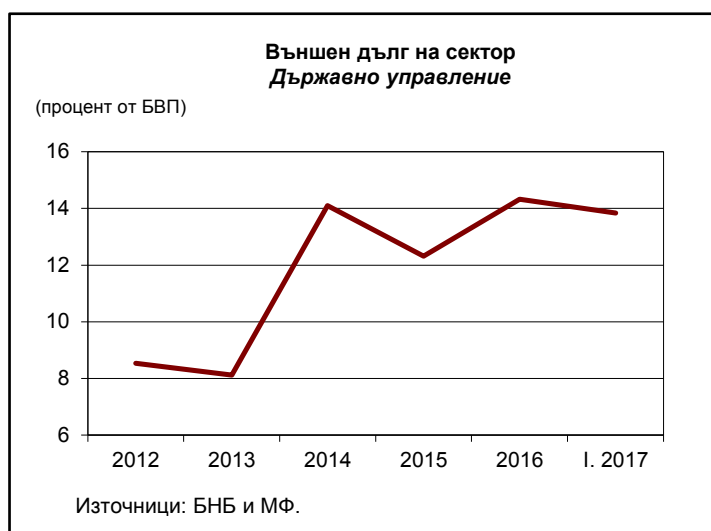
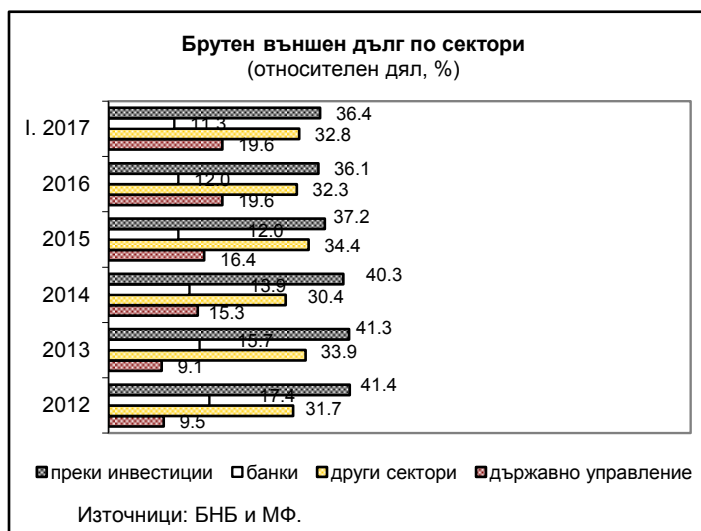
¹⁶ Данните за международната инвестиционна позиция се публикуват тримесечно, в срок до три месеца след изтичането на отчетния период.

¹⁷ Съотношението (в месеци) на резервните активи на БНБ към края на отчетния месец към средната стойност на вноса на стоки и нефакторни услуги за последните 12 месеца.

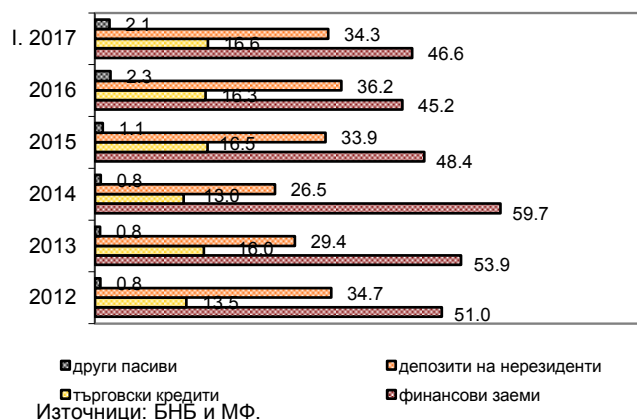
¹⁸ Валутни депозити на населението и нефинансовия сектор.

Индикатори на външния дълг

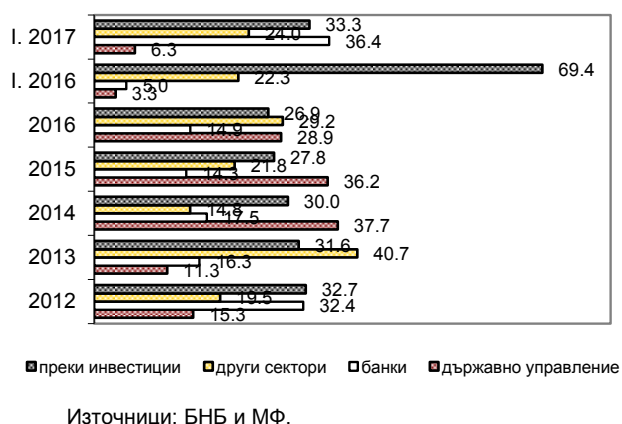




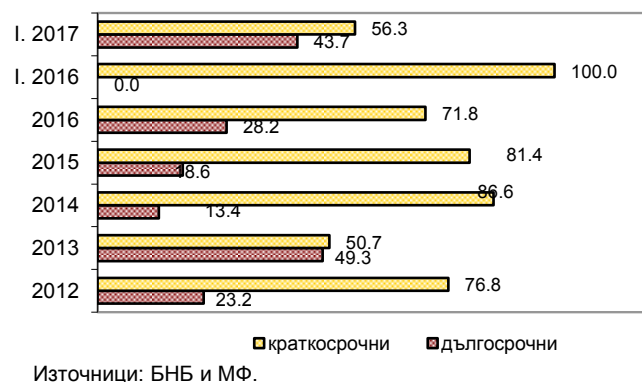
Краткосрочен външен дълг по инструменти
(относителен дял, %)



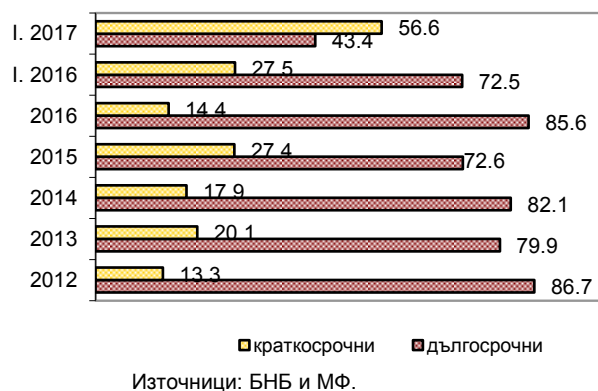
Получени кредити и депозити по сектори
(относителен дял, %)



Матуритетна структура на получените нови кредити и депозити от търговските банки (%)

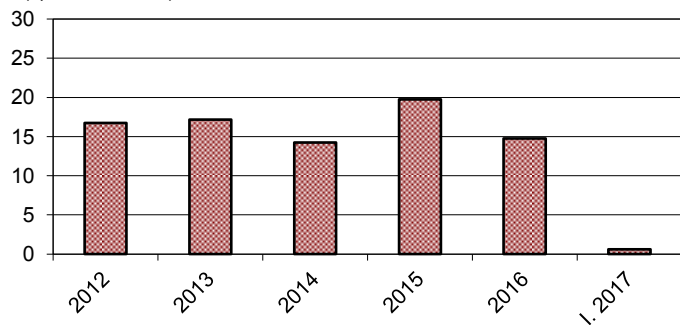


Матуритетна структура на получените нови кредити от Други сектори (%)



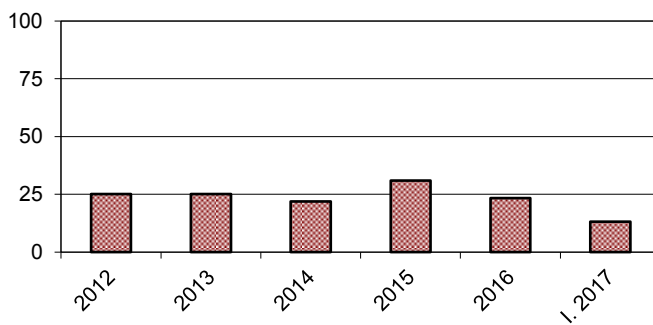
Обслужване на brutния външен дълг

(процент от БВП)

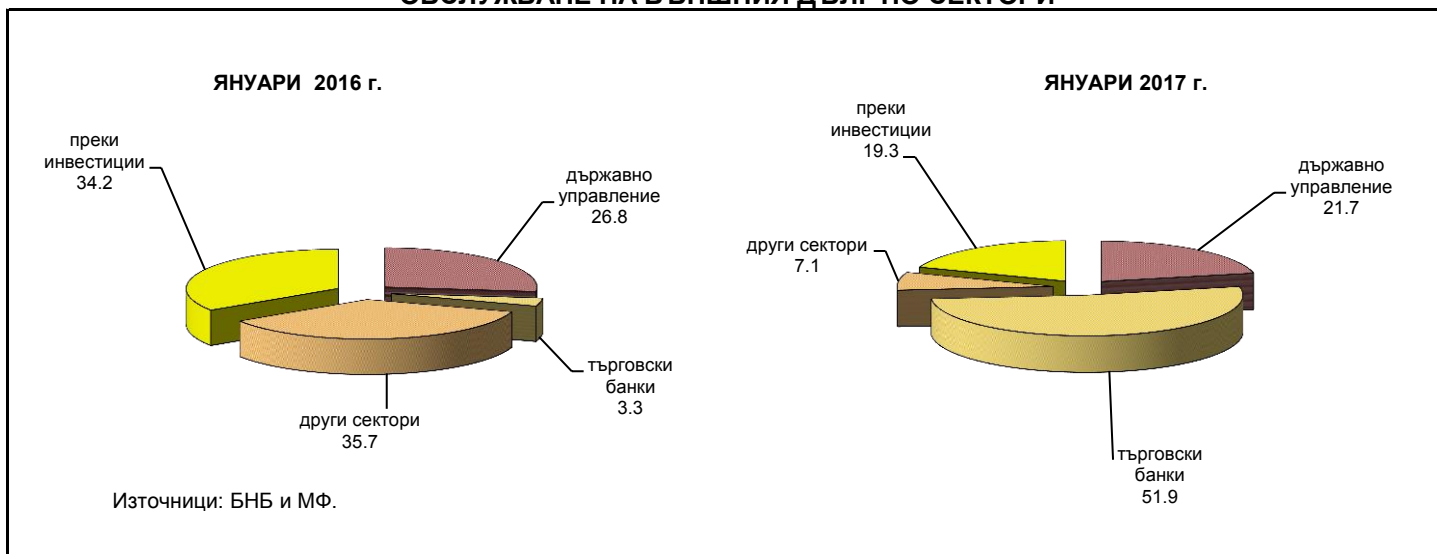


Обслужване на brutния външен дълг

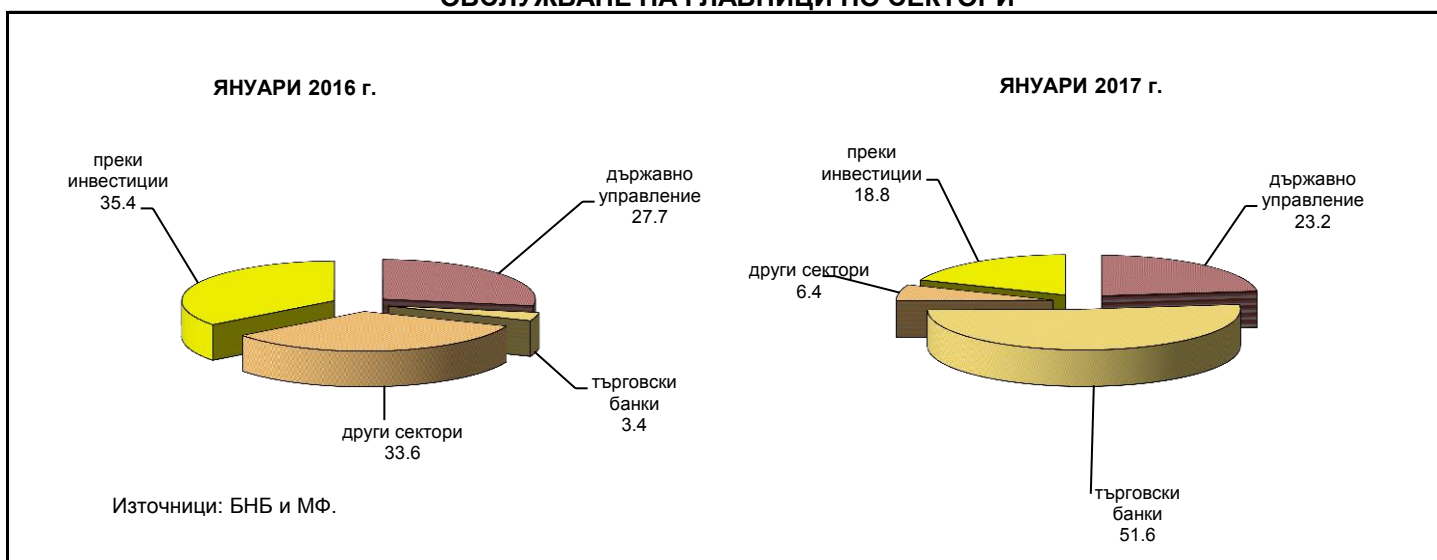
(процент от износа на СНФУ)



ОБСЛУЖВАНЕ НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ ПО СЕКТОРИ



ОБСЛУЖВАНЕ НА ГЛАВНИЦИ ПО СЕКТОРИ



ОБСЛУЖВАНЕ НА ЛИХВИ ПО СЕКТОРИ



МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ ПО ОТЧИТАНЕТО НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ НА БЪЛГАРИЯ¹

При отчитане на brutния външен дълг на страната Българската народна банка (БНБ) се придържа към международните стандарти и изисквания, заложиени в *Ръководство по статистика на външния дълг*, подготвено от няколко международни организации и издадено от МВФ², и в *„Ръководството по платежен баланс“*, МВФ, 5-о издание, 1993 г. Това осигурява, от една страна, международна съпоставимост на данните, а от друга – съпоставимост между информацията за външния дълг с тази на платежния баланс, на международната инвестиционна позиция и на националните сметки. Данните по brutния външен дълг са и важен източник на информация за определени статии на платежния баланс и на международната инвестиционна позиция.

Българската народна банка изготвя и разпространява месечни статистически данни за brutния външен дълг разпределен по институционални сектори.

Публикациите обхващат месечни данни относно: 1) размера на brutния външен дълг, 2) обслужване на brutния външен дълг, и 3) новополучените кредити и депозити. Тримесечно, с данните към края на отчетното календарно тримесечие се публикува и допълнителна информация по кредитори.

I. СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ И СТАНДАРТИ

При изготвяне на статистическите данни по дълга БНБ се придържа към международната дефиниция на външния дълг – „Брутният външен дълг към даден момент представлява размерът на текущите и безусловни задължения, изискващи плащане(ия) на главница и/или лихва от дебитора в даден бъдещ момент, които се дължат на нерезиденти от резидентите на дадена икономика“³.

Основният критерий за включване на едно задължение към размера на външния дълг на страната е то да бъде емитирано от резидент и да се дължи на нерезидент⁴, без значение дали е емитирано на местните, или на международните финансови пазари. При трансакциите също се отчитат само сделки, осъществени между резидент и нерезидент. В таблиците по дълга БНБ отчита само размера на реално отпуснатите, а не на договорените траншовете.

Размерът на задълженията се отчита по номинална, а не по пазарна стойност, дори когато са налице търгуеми дългови инструменти. Брутният външен дълг на България се отчита в евро.

При съставяне на данните по дълга разделението между краткосрочен и дългосрочен дълг се базира на оригиналния, а не на остатъчния срок до падежа. В дългосрочния дълг се включват всички задължения с оригинален срок до падежа над 1 година или с неопределен срок, както и всички задължения по преки инвестиции⁵, а в краткосрочния – тези със срок на падежа 1 година или по-малко. Към размера на краткосрочния дълг се отнасят и просрочията на дължими лихви и главници.

¹ Актуализирани методологически бележки към 23 юли 2013 г.

² *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users*, IMF, 2003 (Bank for International Settlements, The Commonwealth Secretariat, Eurostat, International Monetary Fund, Organization for Economic Co-operation and Development, The Paris Club Secretariat, The United Nations Conference on Trade and Development, the World Bank)

³ *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users*, стр. 7, параграф 2.3.

⁴ За дефинициите на резидент и нерезидент вж. „Ръководството по платежен баланс“, МВФ, 5-о издание, 1993 г., пар. 57 – 58.

⁵ *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users*, параграф 3.14 и 7.5

II. КОМПОНЕНТИ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ

А. По институционални сектори

Структурата на таблицата за размера на brutния външен дълг е в съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, подготвено от няколко международни организации и издадено от МВФ⁶.

При представянето на дълга основното разделение е по институционални сектори – държавно управление, централна банка, банки и други сектори. Задълженията свързани с преки инвестиции са публикувани на отделен ред, с оглед тяхната специфика. Класификацията по институционални сектори е в съответствие с *„Ръководството по платежен баланс“*, МВФ, 5-о издание, 1993 г. В рамките на всеки сектор задълженията са класифицирани според срочността им – краткосрочни и дългосрочни и по видове дългови инструменти.

Държавно управление

Дългът на сектор *Държавно управление* обхваща: 1) дълга на централното правителство, 2) дълга на местните органи на управление, 3) дълга на социално осигурителните фондове и 4) дълг на други институции с нестопанска цел, които се контролират и финансират от държавата. Дългът на банки и небанкови предприятия с повече от 50% държавна собственост, които функционират като предприятия със стопанска цел или т.нар. квази корпорации не се включва в размера на дълга на сектор *Държавно управление*, а към съответните институционални сектори – *Банки* или *Други сектори*. Дългът на сектор *Държавно управление* е дългосрочен и е представен по видове дългови инструменти. Основните подстатии са *Облигации* и *Заеми*. В статия *Заеми* се включват всички задължения на държавно управление, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. Към този раздел се отнасят също така и кредитите, отпуснати на правителството от МВФ. В подстатия *Облигации* се отчитат задълженията на правителството по емитирани от него ценни книжа на вътрешния и на международните финансови пазари, като се спазва резидентния принцип. В тази подстатия се записва целият размер на емисията в чужбина (брейдиоблигации, еврооблигации и глобални облигации). Частта от емисията в чужбина, притежавана от резиденти към края на отчетния период, се отчита с отрицателен знак в статия *Облигации притежавани от резиденти*. В подстатия *Облигации* се отчитат и държавните ценни книжа и компенсаторните инструменти, емитирани от правителството на вътрешния пазар и притежавани от нерезиденти.

Източници на данни: Основен източник на данни е *Регистърът на държавния и държавногарантирания дълг* на Министерството на финансите (до 31.XII.2002 г. източник на данни бе *Системата за регистриране, обслужване и управление на дълга* на Министерството на финансите и на Българската народна банка). Други източници на данни са дирекция „Депозитар на държавни и гарантирани от държавата дългове“ на БНБ, Централен депозитар АД и банките. Източник на данните за притежаваните от местни лица ценни книжа, емитирани в чужбина са банките и инвестиционните посредници.

⁶ *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users*, IMF, 2003, (Bank for International Settlements, The Commonwealth Secretariat, Eurostat, International Monetary Fund, Organization for Economic Co-operation and Development, The Paris Club Secretariat, The United Nations Conference on Trade and Development, the World Bank)

Централна банка

В този сектор, в съответствие с международната методология по статистика на външния дълг, се включват заемите, отпуснати на БНБ. Данните са от *Регистъра на държавния и държавногарантирания дълг* на Министерството на финансите.

Банки

В краткосрочният дълг на банките се включват задълженията по краткосрочни заеми, получени от нерезиденти, депозитите на нерезиденти в местните банки, както и други пасиви към нерезиденти. В подстатия *Депозити* се включват както валутните, така и левовите депозити на нерезиденти в местни банки. При нетно нарастване на депозитите в банковата система това се отчита в таблица *Получени нови кредити и депозити*, а при нетно изтегляне на депозити – в таблицата за обслужване на външния дълг, като изплащане на главница по подстатия *Депозити*. В съответствие с *Ръководството по статистика на външния дълг* в размера на външния дълг не се включват депозитите, свързани с условни задължения⁷. Дългосрочният дълг на банките включва заеми и облигации, емитирани от банките и притежавани от нерезиденти.

Източници на данни: Информация за размера и трансакциите по външни заеми се получава месечно пряко от банките чрез статистическа форма за техните външни задължения. Източник на данните за *Депозити* и *Други задължения* на банките е отдел „Парична и банкова статистика“ в дирекция „Статистика“ на БНБ. Източник на информацията за размера на облигационните заеми, емитирани от банките и притежавани от нерезиденти е Централният депозитар.

Други сектори

Дългът на *Други сектори* обхваща външните задължения на търговските фирми от реалния сектор (включително заемите, за които има поети държавни гаранции и заемите на фирми с преобладаващо държавно участие) и на домакинствата.

В краткосрочният дълг на търговските фирми се включват задълженията по краткосрочни заеми, получени от нерезиденти, търговските заеми, както и други пасиви към нерезиденти. Дългосрочният дълг на търговските фирми включва заеми и облигации, емитирани от търговските фирми и притежавани от нерезиденти.

Източници: Информацията за финансовите заеми се събира посредством статистическата форма СПБ-4 – *Отчет за финансовите кредити между местни лица и чуждестранни лица*, която обхваща информация за размера и различните типове трансакции по кредита. Тъй като Валутният закон предвижда тримесечна отчетност на тези задължения, за първите два месеца на всяко тримесечие БНБ публикува данни за небанковите предприятия, които се базират както на предоставените от фирмите планове за погасяване на получените от тях заеми, така и на оценки. В подстатия *Търговски кредити* се отчитат съответните задължения на резиденти към нерезиденти⁸. Информацията за тези задължения се събира от БНБ посредством форма СПБ-6Б - *Отчет за задълженията на местни лица към чуждестранни лица*. Поради тримесечната отчетност по тази

⁷ *External Debt Statistics*, параграф 2.10.

⁸ За дефиницията на търговски кредит вж. „Ръководството по платежен баланс“, МВФ, 5-о издание, 1993, гл. XX, параграф 414, и „*External Debt Statistics*“, глава 3, параграф 133.

форма, предвидена от Валутния закон, за първите два месеца на всяко тримесечие БНБ публикува оценки на търговските кредити. Информацията за задълженията на физическите лица към нерезиденти се събира от БНБ посредством годишна форма СПБ-8 - *Отчет за вземанията и задълженията на местни физически лица*.

Преки инвестиции: Вътрешнофирмени заеми

При представянето на брутните външни задължения според международната методология, задълженията на страната, свързани с вътрешнофирмено кредитиране са показани на отделен ред. (Задълженията във връзка с дялово участие (дялов капитал и реинвестирана печалба) с изключение на привилегировани акции, които са дългов инструмент, не се включват във външния дълг.). Задълженията по преки инвестиции се включват в размера на дългосрочния външен дълг.

Б. По кредитори

В съответствие със структурата, препоръчана от *Ръководството по статистика на външния дълг*, се подготвят и тримесечни таблици за размера на брутният външен дълг по сектори на кредиторите.

В. Външен дълг на публичния и частния сектор

Във външния дълг на публичния сектор, съгласно пар. 5.5-5.6 на *Ръководството по статистика на външния дълг*, се включва дългът на сектор Държавно управление, на сектор Централна банка, на банките от публичния сектор, на нефинансовите предприятия от публичния сектор, както и публичногарантирания дълг на частния сектор. Външният дълг на частния сектор обхваща дълга на банките и нефинансовите предприятия, който не е обхванат в публичния и публичногарантиран външен дълг. Данните са месечни.

III. ПЕРИОДИЧНОСТ, ЧЕСТОТА И СВОЕВРЕМЕННОСТ НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ

Българската народна банка съставя и публикува месечни данни за размера и обслужването на брутният външен дълг на страната, както и за новополучените кредити и депозити. Месечно се разпространяват и данни за индикаторите на външния сектор, включително и данни за индикаторите на външния дълг.

Българската народна банка публикува данните съгласно обявения календар. При необходимост от промяна на датата за публикуване банката информира потребителите минимум една седмица преди предварително определената дата.

IV. ПОЛИТИКА НА РЕВИЗИРАНЕ НА ДАННИТЕ

Политиката на Българската народна банка за ревизии на данните се базира на следните принципи:

1) Всяка месечна публикация включва ревизии на данните за предходните три месеца, а всяка тримесечна публикация включва ревизии на месечните данни за цялата текуща година.

2) При наличие на текущи промени в резултат на събрана допълнителна информация, както и поради елиминирането на грешки Българската народна банка своевременно информира потребителите посредством месечните прессъобщения и чрез бележките към таблиците на brutния външен дълг.

3) Когато се правят значителни ревизии в резултат на промени в методологията за отчитане на определени компоненти на brutния външен дълг или по други причини, с цел да улесни своите потребители, Българската народна банка информира предварително за предстоящите промени.

V. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Българската народна банка публикува месечните данни за brutния външен дълг на своята интернет страница – <http://www.bnb.bg>. Данните се публикуват и в месечния „Информационен бюлетин“, и в полугодишните и годишните официални отчети на банката. Данните се предоставят едновременно на всички потребители.

VI. КОНТАКТИ

Въпроси по методологията, прилагана от Българската народна банка, или относно публикуваните данни за brutния външен дълг можете да изпращате на Емил Димитров, директор на дирекция „Статистика“, и на Лиляна Банчева, началник на отдел „Платежен баланс и външен дълг“, по електронна поща на адрес Dimitrov.E@bnbank.org и Bancheva.L@bnbank.org или по поща на следния адрес:

Българска народна банка
Отдел „Платежен баланс и външен дълг“
пл. „Княз Александър I“ № 1
1000 София
БЪЛГАРИЯ

МЕЖДУНАРОДНА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЗИЦИЯ

МЕЖДУНАРОДНА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЗИЦИЯ
НА БЪЛГАРИЯ¹

	ХІ.2010	ХІ.2011	ХІ.2012	ХІ.2013	ХІ.2014	ІІІ.2015	VI.2015	IX.2015	XII.2015	III.2016	VI.2016	IX.2016
Международна инвестиционна позиция, нето²												
Прести инвестиции, нето	-35 149.7	-34 169.3	-32 658.3	-30 604.8	-32 241.8	-30 928.4	-28 262.7	-27 593.4	-27 172.2	-25 883.7	-25 366.3	-24 218.5
Порфейлни инвестиции, нето	-31 721.9	-33 082.0	-34 408.9	-33 925.2	-37 110.6	-37 625.7	-35 328.5	-36 193.4	-36 193.4	-36 094.0	-36 819.0	-36 809.0
Финансови деривативи, нето	796.0	1 074.0	2 437.0	2 549.6	1 578.0	750.3	-205.5	129.3	548.2	-653.0	-731.0	-1 173.5
Други инвестиции, нето	-110.7	-43.8	-32.4	42.3	-45.4	-45.3	-20.1	-44.6	-30.5	-88.4	-84.1	-89.4
Резерви активи	-17 089.7	-15 466.2	-16 206.6	-13 697.4	-13 197.9	-12 971.2	-11 953.0	-11 686.9	-11 782.0	-10 408.4	-10 174.6	-9 640.3
	12 976.7	13 348.7	15 552.5	14 425.9	16 534.1	18 963.4	19 224.3	20 133.8	20 285.4	21 360.0	22 442.4	23 493.7
Активи	25 120.6	26 791.0	30 305.9	31 317.6	36 051.4	38 113.0	37 144.0	37 845.3	38 051.9	40 419.7	42 228.8	43 462.4
Прести инвестиции	2 796.5	3 154.1	3 404.6	3 574.8	4 011.1	4 113.2	4 142.0	3 922.8	4 078.3	4 098.0	4 306.7	4 395.6
Делов капитал и реинвестиране на печалба ³	985.2	1 067.3	1 239.4	1 350.4	1 303.6	1 344.4	1 378.2	1 384.4	1 396.1	1 407.3	1 484.1	1 501.0
Дългови инструменти ^{4,5}	1 811.3	2 086.8	2 165.2	2 224.3	2 707.4	2 768.8	2 763.8	2 538.4	2 682.2	2 690.7	2 822.6	2 892.6
Порфейлни инвестиции⁶	2 542.9	2 612.9	4 372.4	4 938.5	5 526.1	6 012.6	4 763.3	4 670.0	5 050.1	5 019.2	4 913.0	5 092.5
Делов капитал и акции на инвестиционни фондове	572.4	395.5	471.2	632.1	1 059.0	1 281.4	1 230.7	1 201.4	1 406.5	1 318.1	1 250.5	1 307.6
Цени книжа, свързани с дялово участие	185.5	113.3	140.6	191.6	404.9	530.9	484.1	468.2	543.1	507.9	546.3	528.7
Акции на инвестиционни фондове	386.8	282.2	330.5	440.6	654.1	750.4	746.6	733.2	863.4	810.2	704.3	778.8
Дългови ценни книжа	1 970.6	2 217.5	3 901.3	4 306.4	4 467.1	4 731.2	3 532.6	3 468.6	3 643.6	3 701.1	3 662.5	3 785.0
Краткосрочни	334.1	581.2	582.5	603.8	223.6	318.6	79.2	96.4	91.4	239.8	254.4	255.9
Дългосрочни	1 636.4	1 636.2	3 318.7	3 702.5	4 243.5	4 412.6	3 453.4	3 372.2	3 552.2	3 461.3	3 408.1	3 529.1
Финансови деривати (различни от резерви) и опции върху акции на пазетите лица, нето	25.4	72.4	51.5	52.5	292	655	49.9	38.6	46.8	35.2	32.9	33.3
Други инвестиции	6 779.1	7 602.8	6 924.8	8 326.0	9 950.8	8 958.3	8 964.5	9 080.0	8 591.4	9 907.3	10 533.8	10 440.3
Друг дялов капитал	626	681	708	716	733	733	733	733	733	733	772.2	81.9
Валута и депозити ⁷	4 839.7	5 326.6	4 272.9	5 163.0	7 097.9	5 945.7	5 847.2	6 014.5	5 578.3	6 712.8	7 182.7	7 036.8
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други ПФИ	2 952.6	3 628.8	2 854.4	3 963.9	5 379.6	4 085.6	3 878.3	4 039.6	3 569.7	4 575.7	4 942.2	4 801.0
Други ПФИ	55.7	61.6	17.5	18.7	114.6	138.1	159.1	139.1	100.5	11.1	15.2	19.2
Държавно управление	1 831.3	1 636.1	1 401.0	1 180.4	1 603.7	1 722.0	1 809.8	1 835.8	1 908.1	2 126.1	2 225.2	2 216.6
Други сектори	90.2	97.0	220.3	137.6	97.5	125.1	143.5	120.4	86.9	329.3	333.4	333.4
Финансови предприятия, различни от ПФИ	1 741.1	1 539.1	1 180.7	1 042.9	1 506.3	1 596.9	1 666.3	1 715.3	1 821.2	1 796.8	1 891.8	1 883.2
Нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	880.4	975.5	1 039.1	1 490.3	1 134.3	1 192.9	1 243.1	1 340.0	1 400.4	1 453.3	1 470.8	1 491.5
Земли ⁴	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Централна банка	326.4	358.4	352.4	727.1	401.0	425.7	468.3	544.4	549.1	545.8	492.9	516.1
Други ПФИ	168.1	172.8	159.3	153.1	133.8	149.5	144.1	144.1	147.8	141.9	146.1	145.3
Държавно управление	385.9	444.3	527.4	610.2	599.5	617.6	630.7	651.4	703.5	765.6	831.8	830.1
Други сектори	17.7	16.1	13.1	18.1	74.1	75.6	77.4	79.0	86.1	158.4	222.3	223.5
Финансови предприятия, различни от ПФИ	368.2	428.2	514.3	592.1	525.4	542.0	553.3	572.5	617.4	607.2	609.5	606.6
Нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	788.8	973.9	1 155.5	1 029.9	1 155.7	1 214.3	1 366.3	1 230.5	1 220.1	1 235.7	1 304.9	1 340.4
Търговски кредити и аванси	207.5	238.7	386.4	571.2	489.7	532.0	434.6	421.9	319.3	432.2	498.3	498.5
Други сметки за вземания												
Резерви активи⁸	12 976.7	13 348.7	15 552.5	14 425.9	16 534.1	18 963.4	19 224.3	20 133.8	20 285.4	21 360.0	22 442.4	23 493.7
Моделарно злато	1 364.9	1 561.2	1 617.1	1 123.4	1 258.2	1 416.8	1 358.3	1 292.0	1 263.3	1 405.3	1 532.9	1 538.7
Пригезавани СТП	708.9	725.1	712.5	683.3	728.5	784.2	766.4	776.4	776.4	756.9	770.6	764.9
Резервна позиция в МВФ	39.3	40.5	39.8	38.1	40.6	43.7	42.9	42.7	43.3	42.4	42.6	42.7
Други резерви активи	10 863.6	11 022.0	13 183.1	12 581.0	14 506.8	16 718.7	17 054.4	18 032.7	18 202.5	19 076.4	20 015.3	21 067.3
Пасиви	60 270.3	60 960.2	62 964.2	61 922.5	68 293.2	69 041.4	65 406.7	65 438.7	65 224.2	66 303.4	67 595.1	67 680.9
Прести инвестиции	34 518.5	21 921.6	37 813.5	37 500.0	41 121.6	41 738.9	39 470.5	40 047.8	40 271.7	40 192.0	41 125.7	41 202.6
Делов капитал и реинвестиране на печалба	21 921.6	22 855.4	23 756.7	23 359.8	26 396.6	26 702.0	26 882.5	27 806.5	28 003.6	28 051.7	28 592.8	28 899.0
Дългови инструменти ^{9, 10}	12 596.8	13 380.7	14 056.8	14 140.2	14 725.1	15 036.9	12 588.1	12 241.3	12 268.1	12 140.2	12 532.8	12 303.5

**МЕЖДУНАРОДНА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЗИЦИЯ
НА БЪЛГАРИЯ¹**

	ХІ.2010	ХІ.2011	ХІ.2012	ХІ.2013	ХІ.2014	III.2015	VI.2015	IX.2015	XII.2015	III.2016	VI.2016	IX.2016
Портьфейли и инвестиции¹¹	1 746.9	1 539.0	1 935.4	2 388.9	3 948.2	5 262.3	4 968.7	4 540.7	4 501.9	5 672.2	5 644.0	6 266.0
Делов капитал и акции на инвестиционни фондове	387.4	490.5	268.2	242.2	183.4	177.5	199.2	195.3	216.5	194.2	178.1	176.2
Цени на книжа, свързани с дялово участие	383.4	487.9	257.5	230.9	170.7	163.1	179.8	178.5	199.2	176.5	157.9	155.9
Акции на инвестиционни фондове	4.0	2.6	10.7	11.3	12.6	14.5	16.9	16.9	17.3	17.7	20.2	20.3
Дългови ценни книжа	1 359.6	1 048.4	1 667.2	2 146.7	3 764.8	5 084.8	4 769.5	4 345.4	4 285.4	5 478.0	5 465.9	6 089.8
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	42.1	6.7	20.0	20.0	7.4	18.9
Дългосрочни	1 359.6	1 048.4	1 667.2	2 146.7	3 764.8	5 084.8	4 727.4	4 338.7	4 265.4	5 458.0	5 458.5	6 071.0
Финансови деривати (различни от режван) и опции върху акции на пазетите лица, нето	136.1	116.2	83.9	10.1	74.7	110.8	70.0	83.3	77.3	123.6	117.0	122.7
Други инвестиции	23 868.7	23 069.0	23 131.4	22 023.4	23 148.8	21 929.5	20 897.5	20 766.9	20 373.4	20 315.6	20 708.4	20 089.6
Валута и депозити ⁶	7 600.2	6 533.5	7 018.0	6 256.6	5 704.5	5 270.2	4 194.7	4 280.2	4 108.0	3 720.6	3 707.9	3 565.8
Централна банка	35.9	66.7	41.3	43.1	78.7	12.4	8.7	69.1	50.3	28.3	39.8	60.4
Други ПЮИ	7 564.4	6 466.8	6 976.7	6 213.5	5 625.8	5 257.8	4 185.9	4 211.1	4 057.7	3 692.3	3 668.1	3 505.4
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови предприятия, различни от ПЮИ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Земчи	13 974.3	14 212.3	13 797.5	13 355.6	14 879.8	13 986.7	14 054.9	13 961.8	13 744.8	13 457.5	13 670.8	13 155.9
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други ПЮИ ¹²	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Държавно управление ¹³	1 860.4	1 970.6	2 019.1	2 268.0	3 374.9	2 543.5	2 526.2	2 514.0	2 432.1	2 420.2	2 369.9	2 382.8
Други сектори ¹⁴	12 114.0	12 241.7	11 778.4	11 087.6	11 504.9	11 443.1	11 528.7	11 447.8	11 312.7	11 037.4	11 300.9	10 773.1
Финансови предприятия, различни от ПЮИ	2 822.1	2 641.1	2 068.5	1 917.8	1 874.6	1 843.0	1 903.2	1 891.7	1 803.7	1 840.8	1 789.4	1 746.5
Нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	9 291.8	9 600.6	9 709.9	9 169.8	9 630.3	9 600.2	9 625.4	9 556.1	9 409.0	9 196.6	9 511.5	9 026.6
Застрахователни и пензионни схеми, стандартизирани паранционни схеми	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Търговски кредити и аванси ¹⁰	1 356.9	1 446.6	1 400.1	1 541.5	1 604.4	1 636.6	1 604.9	1 489.8	1 498.1	1 397.4	1 333.4	1 367.4
Други сметки за задължения	228.8	151.7	203.6	187.1	232.4	252.7	275.2	269.6	247.0	362.8	540.8	550.8
Специални права на тираж (СНП) ¹⁵	708.4	724.8	712.2	682.7	727.7	783.3	767.9	765.5	775.5	756.0	769.8	764.0

¹ Предварителни данни към 29 декември 2016 г. Данните са в съответствие с Шестото издание на Ръководството по плащане баланс и международна инвестиционна позиция. Методологическите бележки по съставянето на международната инвестиционна позиция на България са публикувани на интернет страницата на БНБ - www.bnb.bg.

² Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

³ Данни, съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и от фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариус, НСИ, Агенцията за приватизация и др.

⁴ Данните се базират на отчетите, предоставени на БНБ от банки и фирми, предоставили финансови кредити на нерезиденти.

Поряди тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

⁵ Включени са отчетените вливания, вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поряди тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

⁶ Включват се ценни книжа, емитирани от нерезиденти и притежавани от резиденти. Източници: Банките, инвестиционни посредници - лебшки и други финансови институции.

⁷ За *Други сектори* източник е Банката за международни разплащания (BIS) и балансните данни на други финансови предприятия. Включени са данни до юни 2016 г., публикувани през октомври 2016 г.

⁸ Включва и монетарно и немонетарно злато, оценено по пазарна стойност. Източник: управление „Емисионно“.

⁹ Данните се базират на отчетите, предоставени на БНБ от банки и фирми, получили финансови кредити от нерезиденти.

Поряди тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ Включват се отчетените вливания, вземания на местни юридически лица по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поряди тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹¹ Източник: Централен депозитар АД.

¹² Данни от месечните отчети на банките.

¹³ Източник: Регистър на държавия и държавногарантирания дял на Министерството на финансите.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дял.

¹⁴ Данни за фирмите от публичния и частния сектор, вкл. държавно-гарантиранияте кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми. Данните обхващат само кредитите, деклариращи в БНБ и за които тя е получила информация. Поряди тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁵ Включва задълженията към Международния валутен фонд.

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ ПО СЪСТАВЯНЕ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЗИЦИЯ НА БЪЛГАРИЯ¹

(съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция*)

Българската народна банка съставя и отчита международната инвестиционна позиция, като част от финансовите сметки на страната към чужбина на основание чл. 42 от Закона за Българската народна банка (обн., ДВ, бр. 46 от 10.06.1997 г., изм., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; бр. 36 от 2004 г.; бр. 105 от 2005 г.; бр. 43, 54 и 59 от 2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз; изм., бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.; изм., бр. 16, 23 и 96 от 2011 г.). Информацията за нуждите на статистиката на платежния баланс се събира на основание на чл. 42 от Закона за БНБ и чл. 7 - 10 на Валутния закон (ВЗ) (обн., ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм. ДВ, бр.96 от 6 Декември 2011г.) и Наредба № 27 на БНБ (Издадена от Българската народна банка на 13 март 2014 г., обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 27 от 25 март 2014 г.) и се обработва от отдел „Платежен баланс и външен дълг“ към дирекция „Статистика“ на БНБ при запазване на нейната пълна конфиденциалност. Българската народна банка изготвя и публикува международната инвестиционна позиция в съответствие с *шестото издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ (МВФ, 2008), Наръчника по платежен баланс (МВФ, 1996) и с Препоръката на Европейската централна банка².*

Методологията за отчитане на международната инвестиционна позиция е концептуално свързана с тази на *Системата от национални сметки (СНС) и Брутния външен дълг*. Статиите на международната инвестиционна позиция кореспондират в голяма степен със съответните елементи на сметка *Останал свят* от СНС.

Съществува тясна взаимовръзка и между *Международната инвестиционна позиция* и платежния баланс. Финансовата сметка на платежния баланс представя транзакциите (потоци) на една икономика, свързани с външните ѝ финансовите активи и пасиви, които се отразяват върху размера на притежаваните външни финансови активи и пасиви, отчитани в международната инвестиционна позиция.

¹ Актуализирани към 30 юни 2015 г.

² Препоръка на Европейската централна банка от 23 януари 2014 година за изменение на Препоръка ЕЦБ/2011/24 относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка в областта на външната статистика (ЕЦБ/2014/2).

I. СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ И СТАНДАРТИ

Времето на записване на наличностите в международната инвестиционна позиция е края на отчетния период.

Оценяването на позициите се извършва на базата на пазарните цени. Ако пазарните цени не са известни, като приближение за тях се използват средни пазарни цени.

Промените в стойността на притежаваните активи или пасиви към чужбина, които се дължат на валутно-курсови и преоценъчни разлики се отразяват в международната инвестиционна позиция.

Международната инвестиционна позиция на България се отчита в евро и в левове. Преизчисляването в съответната валута се извършва при прилагане на валутния курс към края на отчетния период.

II. КОМПОНЕНТИ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЗИЦИЯ

Международната инвестиционна позиция представя външните финансови активи и пасиви на страната към края на определен период. Първото ниво на класификация в международната инвестиционна позиция е разделението на активи и пасиви. Второто ниво на класификация – по функционални категории е в пълно съответствие с представянето финансовата сметка на платежния баланс. Функционалните категории активи и пасиви са: преки инвестиции, портфейлни инвестиции, Финансови деривати (различни от резерви) и опции върху акции на наетите лица и други инвестиции. В активите се включват и резервните активи на страната. Пасивите в МИП имат по-широк обхват от тези в статистиката на брутния външен дълг, тъй като те включват и пасивите, свързани с дялово участие. Третото ниво на класификация е по инструменти.

Компонентите на международната инвестиционна позиция са класифицирани в следните основни категории:

A. ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ

Преки инвестиции е категория, която включва презгранични инвестиции, при които резидент от една икономика има контрол или съществена степен на влияние върху управлението на предприятие, резидент на друга икономика. Освен че се взема под внимание дяловият капитал, който определя степента на контрол или влияние, тук влизат също отношения между непряко контролирани и свързани предприятия, инвестиции между дъщерни предприятия, дълг и обратни инвестиции.

Категорията преки инвестиции обхваща повечето финансови позиции между свързани предприятия в различни икономики. Реинвестирането на печалба също се включва в тази категория.

Вътрешнофирменото кредитиране се използва, за да опише дълговите позиции между свързани предприятия. Включва свързаните с дългов инструмент (дългови ценни книжа, заеми, търговски кредити и аванси и други задължения) позиции, различни от тези между свързани финансови корпорации (не се определят като пряка инвестиция, защото не се считат силно обвързани с взаимоотношението им на пряка инвестиция). Финансовите корпорации обхванати в този случай са: депозитни институции (включително централни банки и депозитни институции без централната

банка); инвестиционни фондове и други финансови посредници с изключение на застрахователни компании и пенсионни фондове.

Преките инвестиции имат две представяния: принцип на актив/пасив (използвано в статистиката на международната инвестиционна позиция) и представяне в зависимост от първоначалната посока на инвестицията. Принципът на първоначалната посока е представяне на данните, организирани според посоката на взаимоотношението между страните по сделката. За разлика от него, при представянето на данните съгласно *принцип на актив/пасив (използвано в статистиката на международната инвестиционна позиция)*, при което водещо значение има дали позицията представлява актив или пасив за страната.

Разликата между двете представяния се поражда от различното третиране на обратните инвестиции и някои видове инвестиции между дъщерни предприятия. Съгласно принципа на първоначалната посока преките инвестиции се показват или като преки инвестиции в чужбина, или като преки инвестиции в страната:

(а) *Преки инвестиции в чужбина включват активи и пасиви между местни преки инвеститори и техни директни инвестиционни предприятия. Включва също активи и пасиви между местни и чуждестранни дъщерни предприятия, в случаите когато крайното контролиращо предприятие-майка е местно лице.* Преките инвестиции в чужбина се наричат още изходящи преки инвестиции.

(б) *Преки инвестиции в страната включват всички пасиви и активи между директни инвестиционни предприятия и техните преки инвеститори. Включва също активи и пасиви между местни и чуждестранни дъщерни предприятия, в случаите, когато крайното контролиращо предприятие-майка е чуждестранно лице.* Преките инвестиции в страната се наричат още входящи преки инвестиции.

Според принципа на първоначалната посока преки инвестиции в чужбина и преки инвестиции в страната включва едновременно активи и пасиви и поради това е възможно да има отрицателни стойности.

Данните съгласно двата принципа (на актив/пасив и на първоначалната посока на инвестицията) са полезни за различни видове анализи:

- Данните съгласно принципа на актив/пасив са съпоставими с парични, финансови и други балансови данни, което улеснява сравнението между тях. Тези данни се отчитат спрямо непосредствения контрагент, което позволява адекватно разглеждане на потоците и позицията (например в случаите с предприятия със специална инвестиционна цел).

- Данните съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията допринасят за изясняването на мотивацията за пряка инвестиция и взимат предвид контрола и влиянието. В това представяне обратните инвестиции се отразяват като еквивалентни на изтегляне на инвестиции. Принципът на първоначалната посока може да бъде особено полезен при икономики с големи стойности от преминаващи капитали, защото големите инвестиционни потоци във и извън икономиката може да не са от основен интерес за анализаторите на преки инвестиции.

Представянето на международната инвестиционна позиция използва преки инвестиции активи и преки инвестиции пасиви (така че обратните инвестиции не се нетират в общите стойности).

Българската народна банка публикува данните за преките инвестиции и в двата вида представяне.

Източници: Българската народна банка получава месечни данни за преките инвестиции в страната от Агенцията по приватизация, Централния депозитар и от системата за отчитане на информацията от банките за преводите и плащанията между местни и чуждестранни лица, нотариусите и службите по вписванията; тримесечни данни от Комисията по финансов надзор, от предприятията с чуждестранно участие, от Управление „Банков надзор” на БНБ, от застрахователните и пенсионноосигурителните дружества; годишни данни от НСИ за размера на чуждестранните инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор.

За преките инвестиции в чужбина Българската народна банка използва информация от формите за деклариране в БНБ на преките инвестиции, от тримесечни отчети на предприятия от нефинансовия сектор и от системата за отчитане на информацията от банките за статистиката на платежния баланс.

Б. ПОРТФЕЙЛНИ ИНВЕСТИЦИИ

*Портфейлните инвестиции представляват презгранични позиции, включващи дългови или дялови ценни книжа или дялове в колективни инвестиционни фондове, различни от включените в категорията преки инвестиции или резервни активи. Дълговите ценни книжа се разделят на дългосрочни (с матуритет повече от една година) и краткосрочни (с матуритет по-малък от една година). Размерът на статията *Портфейлни инвестиции - активи* включва ценните книги емитирани от чуждестранни и притежавани от местни лица. Размерът на статията *Портфейлни инвестиции - пасиви* включва ценните книги емитирани от местни лица и притежавани от чуждестранни лица.*

Ценните книжа са дългови и дялови инструменти, които са търгуеми.

Източници: Главните източници на информация за статия *Портфейлни инвестиции, пасиви* са данните, получени от Министерството на финансите, Българската народна банка, и Централния депозитар. Данни относно активите на страната под формата на портфейлни инвестиции се предоставят от банките и инвестиционните посредници – небанки (по отношение на портфейлни инвестиции както за тяхна сметка, така и за сметка на техни клиенти), другите финансови институции, застрахователните компании и пенсионните фондове, БНБ и от Министерството на финансите.

В. ФИНАНСОВИ ДЕРИВАТИ

Активите и пасивите по статията *Финансови деривати (различни от резерви) и опции върху акции на наетите лица* включва дериватни финансови инструменти като форуарди, фючърси, суапове, опции и други.

Източници: Основен източник на данни за тази статия са банките.

Г. ДРУГИ ИНВЕСТИЦИИ

Функционалната категория Други инвестиции включва други видове дялов капитал, валута и депозити, заеми, търговски кредити и аванси и други сметки за вземания/задължения. В пасива на статията се включват задълженията на страната по специални права на тираж.

Статия *Валута и депозити* представя в актива си размера на валутните депозити на резиденти в чужбина, а в пасива си – размера на задълженията на банките, опериращи на територията на България към нерезиденти в местна и чужда валута.

Източници: Източници на данните за актива са Банката за международни разплащания в Базел, балансовите данни на банките и другите финансови институции и годишните отчети на местните физически лица. Източници на данните за пасива са банките и БНБ.

Статия *Заеми* включва получени и неизплатени дългосрочни и краткосрочни заеми между резидент и нерезидент, които заеми не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. Към размера на заемите е включена и начислените и неизплатени лихви по тях към момента на отчитането им.

Източници: Данните за заемите (актив и пасив) се отчитат на база на информация, предоставяна от Министерството на финансите, БНБ, от банките и директно от предприятията и местните физически лица, предоставили/получили кредити към/от чужбина тримесечно или годишно.

В статистиката на външния сектор под търговски кредит се разбират вземания между партньори по търговска сделка, непосредствено отпуснати от доставчика на купувача, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа.

Статиите *Други сметки за вземания/задължения* включват осъществените транзакции по разни разчети, непокрити в останалите категории и натрупаните просрочия на дълг.

Източници: Основен източник на информация са тримесечните отчети на местните лица за техните вземания и задължения по търговски кредити и аванси и други вземания/задължения от/към чуждестранни лица и балансовите данни на банките.

В статия *Други инвестиции, пасиви* се отчитат и позициите в специални права на тираж (които членовете на МВФ имат право да използват в случай на финансови затруднения, като ги обменят за конвертируеми валути).

Източник: БНБ.

Д. РЕЗЕРВНИ АКТИВИ

Резервните активи включват тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицити на платежния баланс. Резервните активи включват монетарно злато, специалните права на тираж, резервната позиция при МВФ, валутните активи (включващи валутни депозити и ценни книжа) и други вземания. Записванията в тази категория се представляват активите на управление „Емисионно“ на БНБ.

III. ПЕРИОДИЧНОСТ, ЧЕСТОТА И СВОЕВРЕМЕННОСТ НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО МЕЖДУНАРОДНАТА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЗИЦИЯ

Българската народна банка съставя и публикува тримесечно международната инвестиционна позиция на страната. Съгласно своя календар, БНБ извършва публикациите в рамките на три месеца след изтичането на отчетния период.

IV. ПОЛИТИКА НА РЕВИЗИРАНЕ НА ДАННИТЕ

Ревизиите на предварителните данни за международната инвестиционна позиция са задължителна международна практика. Те са особено важни при съставянето на статистиката на платежния баланс и международната инвестиционна позиция, поради кратките срокове след края на отчетния период, в които се съставят и публикуват тези отчети. За съставянето на данните се използват различни източници (банки, небанкови финансови предприятия, предприятия с чуждестранно участие, Централен депозитар, Национален статистически институт и други), като данните, които постъпват от тези източници, са с различна честота, навременност (срок за предоставяне на информация след отчетния период) и обхват. Постъпващата с различна честота и навременност информация прави ревизиите задължителни.

Периодичните ревизии на данните, които БНБ прави, са в съответствие с Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ (включващ и календар за ревизиите), както и с Календара на Евростат за обмен на данни и политика на ревизии в рамките на Европейския съюз. Съблюдаването на тази политика на ревизии гарантира сравнимост на данните между отделните държави-членки на Европейския съюз и на Европейската система от централни банки. С публикуването на ревизии, потребителите своевременно биват информирани относно актуализираните данни по съответните статии³. Следвайки изискванията на горепосочените календари на ЕЦБ и Евростат, политиката на Българската народна банка за ревизии на данните се базира на следните принципи:

(1) Всяка публикация може при необходимост да включва ревизии на данните за предходния отчетен период. През март с публикуването на данните за четвърто тримесечие на предходната година и през септември, с публикуването на данните за второ тримесечие на текущата отчетна година, календарите дават възможност, при необходимост, да бъде направена ревизия на данните за до четири години назад. През декември, с публикуването на данните за трето тримесечие на текущата година, е възможна при необходимост ревизия на данните за текущата и предходната отчетни години.

(2) При наличие на текущи промени в резултат на събрана допълнителна информация, както и поради елиминирането на грешки, Българската народна банка своевременно информира потребителите посредством бележките към таблицата на международната инвестиционна позиция.

(3) Когато се правят значителни ревизии в резултат на промени в методологията за отчитане на определени компоненти на международната инвестиционна позиция, или по други причини, с цел да

³ Годишните данни за преките чуждестранни инвестиции в страната се ревизират с 15 месеца закъснение след изтичането на отчетния период (след получаване на годишните данни на НСИ за предприятията от нефинансовия сектор).

улесни своите потребители, Българската народна банка ги информира предварително за предстоящите промени.

V. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Българската народна банка разпространява тримесечните данни за международната инвестиционна позиция чрез страницата си в Интернет – <http://www.bnb.bg>

Данните се публикуват също така и в месечния „*Информационен бюлетин*“ на Българската народна банка и в полугодишните и годишните официални отчети на Българската народна банка. Данните се предоставят едновременно на всички потребители.

VI. КОНТАКТИ

Въпроси по методологията, прилагана от Българската народна банка или относно публикуваните данни по международната инвестиционна позиция, можете да изпращате на Емил Димитров, директор на дирекция “Статистика”, и на Лиляна Банчева, началник на отдел „Платежен баланс и външен дълг“, по електронна поща на адрес Dimitrov.E@bnbank.org и Bancheva.L@bnbank.org или по пощата на следния адрес:

Българска народна банка

Отдел „Платежен баланс и външен дълг“

Пл. „Княз Александър I“ № 1

1000 София, България

Информацията за външния сектор, подготвена от
отдел „Платежен баланс и външен дълг“ и публикувана на интернет страницата
на БНБ (<http://www.bnb.bg>), по позиции: *

Пресцентър

Статистически прессъобщения
Платежен баланс
Януари 2017 г.
Предходни прессъобщения
Брутен външен дълг
Януари 2017 г.
Предходни прессъобщения

Изследвания и публикации

Периодични публикации на БНБ
Статистически публикации
Платежен баланс на България
Януари 2017 г.
Предходни публикации
Външна търговия
Януари - декември 2016 г.
Предходни публикации
Преки инвестиции
Януари 2017 г.
Предходни публикации
Брутен външен дълг на България
Януари 2017 г.
Предходни публикации

Статистика

Макроикономически индикатори
Индикатори на външния сектор
Външен сектор
Платежен баланс
Стандартно представяне (РПББ)
Платежен баланс - стандартно представяне 2010 - 2017 (млн. евро)
Платежен баланс - стандартно представяне 2007 - 2009 (млн. евро)
Платежен баланс - стандартно представяне 2010 - 2017 (млн. лева)
Платежен баланс - стандартно представяне 2007 - 2009 (млн. лева)
Услуги (млн. евро)
Първичен доход (млн. евро)
Вторичен доход (млн. евро)
Преки инвестиции (млн. евро)
Портфейлни инвестиции (млн. евро)
Други инвестиции (млн. евро)
Аналитично представяне (РПББ)
Платежен баланс - аналитично представяне 2010 - 2017 (млн. евро)
Платежен баланс - аналитично представяне 2007 - 2009 (млн. евро)
Платежен баланс - аналитично представяне 2010 - 2017 (млн. лева)
Платежен баланс - аналитично представяне 2007 - 2009 (млн. лева)
Външна търговия
Износ
Начин на използване - месечни данни (млн. евро)
Начин на използване - тримесечни данни (млн. евро)
Начин на използване - годишни данни (млн. евро)
Основни търговски партньори и региони - месечни данни (млн. евро)
Основни търговски партньори и региони - тримесечни данни (млн. евро)
Основни търговски партньори и региони - годишни данни (млн. евро)
Основни търговски региони и начин на използване - тримесечни данни (млн. евро)
Основни търговски региони и начин на използване - годишни данни (млн. евро)
Внос
Начин на използване - месечни данни (млн. евро)
Начин на използване - тримесечни данни (млн. евро)
Начин на използване - годишни данни (млн. евро)
Основни търговски партньори и региони - месечни данни (млн. евро)
Основни търговски партньори и региони - тримесечни данни (млн. евро)
Основни търговски партньори и региони - годишни данни (млн. евро)
Основни търговски региони и начин на използване - тримесечни данни (млн. евро)
Основни търговски региони и начин на използване - годишни данни (млн. евро)

*Към 28 март 2017 г.

Преки инвестиции**В България (РПБ6)**

- Поток на преките чуждестранни инвестиции по вид инвестиция - годишни данни
- Поток на преките чуждестранни инвестиции по вид инвестиция - тримесечни данни
- Поток на преките чуждестранни инвестиции по вид инвестиция - месечни данни
- Размер на преките инвестиции в България - годишни данни (млн. евро)
- Размер на преките инвестиции в България - тримесечни данни (млн. евро)

В чужбина (РПБ6)

- Поток на преките инвестиции по вид инвестиция - годишни данни
- Поток на преките инвестиции по вид инвестиция - тримесечни данни
- Поток на преките инвестиции по вид инвестиция - месечни данни
- Размер на преките инвестиции в чужбина - годишни данни (млн. евро)
- Размер на преките инвестиции в чужбина - тримесечни данни (млн. евро)

Международна инвестиционна позиция**Международна инвестиционна позиция (РПБ6)**

- Тримесечни данни 2010-2016 (млн. евро)
- Тримесечни данни 2010-2016 (млн. лева)
- Годишни данни 2010-2015 (млн. евро)
- Годишни данни 2010-2015 (млн. лева)

Брутен външен дълг

- Размер на brutния външен дълг по сектори, 1999 - 2017 г.
(месечни данни в милиони евро)
- Размер на brutния външен дълг по инструменти, 1999 - 2017 г.
(месечни данни в милиони евро)
- Размер на brutния външен дълг по кредитори, 2004 - 2016 г.
(тримесечни данни в милиони евро)
- Валутна структура на brutния външен дълг
- Размер на brutния външен дълг на Други сектори с географска структура, 2004 - 2016 г.
(тримесечни данни в милиони евро)
- Размер на brutния външен дълг на Други сектори с отраслова структура, 2004 - 2016 г.
(тримесечни данни в милиони евро)
- Обслужване на brutния външен дълг по сектори, 2013 - 2017 г.
(месечни данни в милиони евро)
- Обслужване на brutния външен дълг по сектори, 2010 - 2012 г.
(месечни данни в милиони евро)
- Обслужване на brutния външен дълг по сектори, 2007 - 2009 г.
(месечни данни в милиони евро)
- Обслужване на brutния външен дълг по сектори, 2002 - 2006 г.
(месечни данни в милиони евро)
- Обслужване на brutния външен дълг по сектори, 1999 - 2001 г.
(месечни данни в милиони евро)
- Получени кредити и депозити по сектори, 1999 - 2017 г.
(месечни, тримесечни и годишни данни в милиони евро)

Рамка за международните резерви и ликвидност в чуждестранна валута

- Част I. Официални резервни активи и други активи в чуждестранна валута
- Част II. Безусловно изтичане на активи в чуждестранна валута (номинална стойност) през следващите 12 месеца
- Част III. Условно изтичане на активи в чуждестранна валута (номинална стойност) през следващите 12 месеца
- Част IV. Допълнителни показатели

Архив**Реални ефективни валутни курсове****Платежен баланс (РПБ5) - архив**

- Стандартно представяне (РПБ5) - архив*
- Аналитично представяне (РПБ5) - архив*

Преки инвестиции (РПБ5) - архив**В България (РПБ5) - архив**

Поток на преките чуждестранни инвестиции по вид инвестиция - годишни данни
 Поток на преките чуждестранни инвестиции по географски регион - годишни данни
 Поток на преките чуждестранни инвестиции по икономически отрасъл - годишни данни

Поток на преките чуждестранни инвестиции по вид инвестиция - тримесечни данни
 Поток на преките чуждестранни инвестиции по географски регион - тримесечни данни
 Поток на преките чуждестранни инвестиции по икономически отрасъл - тримесечни данни

Поток на преките чуждестранни инвестиции по вид инвестиция - месечни данни

Размер на преките чуждестранни инвестиции по вид инвестиция - годишни данни
 Размер на преките чуждестранни инвестиции по географски регион - годишни данни
 Размер на преките чуждестранни инвестиции по икономически отрасъл - годишни данни

Размер на преките чуждестранни инвестиции по вид инвестиция - тримесечни данни
 Размер на преките чуждестранни инвестиции по географски регион - тримесечни данни
 Размер на преките чуждестранни инвестиции по икономически отрасъл - тримесечни данни

В чужбина (РПБ5) - архив

Поток на преките инвестиции по вид инвестиция - годишни данни
 Поток на преките инвестиции по географски регион - годишни данни
 Поток на преките инвестиции по икономически отрасъл - годишни данни

Поток на преките инвестиции по вид инвестиция - тримесечни данни
 Поток на преките инвестиции по географски регион - тримесечни данни
 Поток на преките инвестиции по икономически отрасъл - тримесечни данни

Поток на преките инвестиции по вид инвестиция - месечни данни

Размер на преките инвестиции по вид инвестиция - годишни данни
 Размер на преките инвестиции по географски регион - годишни данни

Размер на преките инвестиции по вид инвестиция - тримесечни данни

Международна инвестиционна позиция (РПБ5) - архив

[Тримесечни данни \(млн. евро\)](#)

[Годишни данни \(млн. евро\)](#)

Методологически бележки

Платежен баланс

Публикуване на данните за платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция
 Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция
 Въвеждането на шестото издание на ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция и ефектите върху платежния баланс на България за 2014 г.
 Методологически бележки (РПБ6)
 Концепция за аналитично и стандартно представяне на платежния баланс (РПБ5)
 Методологически бележки (РПБ5)
 Изменение на методологиите за оценка на статии от Текущата сметка на платежния баланс (РПБ5)
 Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и „Компенсация на наетите – кредит“ в платежния баланс на България
 Методология за оценка на статия „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“
 Методология за оценка на вноса по цени FOB и за приходите и разходите за товарен транспорт
 Методология за оценка на потоците, дължащи се на неофициална заетост

Външна търговия

Методологически бележки
 Съобщение за изменение в отчитането на външната търговия на България (от 16 януари 2007 г.)
 Съобщение за обхвата и качеството на данните за вноса и износа за периода януари - март 2007 г. (от 18 май 2007 г.)

Реален ефективен валутен курс

Методологически бележки

Международна инвестиционна позиция

Публикуване на данните за международната инвестиционна позиция съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция
 Съставяне на статистиката на международната инвестиционна позиция съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция
 Въвеждането на шестото издание на ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция и ефектите върху МИП на България за 2014 г.
 Методологически бележки (РПБ6)
 Методологически бележки (РПБ5)

Преки инвестиции

Методологически бележки

Брутен външен дълг

Методологически бележки

Рамка за международните резерви и ликвидност в чуждестранна валута

Методологически бележки

Статистически форми и указания

Електронни услуги

Статистическа база данни

Избор на вид статистика

Платежен баланс (РПБ6)

Избор по:

Периодичност
Индикатор за тип на записа (кредит, дебит, нето)
Класификатор на показателите по BPM6
Функционална категория
Инструмент
Насрещна страна
Сектор на местното лице ESA2010
Мерна единица

Външна търговия

Избор по:

Периодичност
Посока
Начин на използване
Насрещна страна

Преки чуждестранни инвестиции в България (РПБ6)

Избор по:

Периодичност
Индикатор за Поток/Позиция
Инструмент
Насрещна страна
Мерна единица
Отрасъл на местното лице КИД 2008

Преки инвестиции на България в чужбина (РПБ6)

Избор по:

Периодичност
Индикатор за Поток/Позиция
Инструмент
Насрещна страна
Мерна единица
Отрасъл на местното лице КИД 2008

Рамка за международните резерви и ликвидност в чуждестранна валута

Избор по:

Периодичност
Статия
Тип на данните (кредит, дебит, нето)
Валута

Платежен баланс (РПБ5)

Избор по:

Периодичност
Тип на данните (кредит, дебит, нето)
Статия
Регион
Валута

Преки чуждестранни инвестиции в България (РПБ5)

Избор по:

Периодичност
Тип на данните
Статия
Регион
Валута
Отрасъл на местното лице

Преки инвестиции на България в чужбина (РПБ5)

Избор по:

Периодичност
Тип на данните
Статия
Регион
Валута
Отрасъл на местното лице

Международна инвестиционна позиция (РПБ5)

Избор по:

Периодичност
Тип на данните (кредит, дебит, нето)
Статия
Регион
Валута

Реален ефективен валутен курс (архив)

Избор по:

Периодичност
Дефлатор